

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru pojedynczego 75 gr., z przesyłką zwyczajną 90 gr., poleconą 1 zł. 40 gr.
Prenumerata kwartalna 6 zł. Cena ogłoszeń za tekstem od wiersza 1 m/m szpalty redakcyjnej 40 gr., tabelaryczne i cyfrowe 80 gr. Materiał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu“, należy kierować do Administracji, Rymarska 3, Tel. redakcji Min. Sk. 151-67, tel. Administracji Min. Sk. 84-26.

Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 30305.

OD ADMINISTRACJI.

Wyszedł z druku i jest do nabycia w Administracji „Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu“ zeszyt X „Zbiór Orzeczeń Taryfowych“. Ce-

na 1 egz. wynosi zł. 1.00, z przesyłką pocztową 1.15, poleconą zł. 1.65.

- TREŚĆ:** **Organizacja władz:** 355. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25.X. 1929 r. o utworzeniu Urzędu opłat stemplowych w Lublinie w okręgu administracyjnym Izby Skarbowej w Lublinie.
- Opłaty stemplowe:** 356. Okólnik Min. Skarbu z dnia 7.XI. 1929 r. L. DV. 9979/6/29 o stosowaniu się sędziów grodzkich, sporządzających czynności przewidziane w art. 220 ustawy notarialnej z 1866 r., do postanowień o opłatach stemplowych, obowiązujących w tym zakresie notariuszów. 357. Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych.
- Przepisy celne:** 358. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 31.X. 1929 r. w sprawie wyjaśnień, uzupełniających taryfę celną. (Przedruk z D. U. R. P. z dnia 20.XI. 1929 r. Nr. 77 poz. 578).
- Podatki konsumcyjne:** 359. Okólnik Min. Skarbu z dnia 7.XI. 1929 r. L. D. VI. 995/K.T./29 w sprawie wadliwego działania kulek bamielcowych w przyrządach kontrolnych Siemens.
- Monopol Spirytusowy:** 360. Okólnik Dyr. Państw. Monopoli Spirytusowego z dnia 11.III. 1929 r. Nr. 9/II w sprawie zmiany opłaty rektyfikacyjnej. 361. Okólnik Dyr. Państw. Monopoli Spirytusowego z dnia 16.III. 1929 r. Nr. 11/IV w sprawie zmiany numeracji Państwowych Wytwórni Wódek. 362. Okólnik Dyr. Państw. Monopoli Spirytusowego z dnia 19.III. 1929 r. Nr. 12/IV w sprawie bonifikat przy transportach wódki luksusowej. 363. Okólnik Dyr. Państw. Monopoli Spirytusowego z dnia 30.III. 1929 r. Nr. 13/II w sprawie obowiązku dostarczenia całkowitego kontyngentu zakupu. 364. Okólnik Dyr. Państw. Monopoli Spirytusowego z dnia 26.IV. 1929 r. Nr. 15/III w sprawie sposobu obliczania dozwoleń zaniaków drogowych. 365. Okólnik Dyr. Państw. Monopoli Spirytusowego z dnia 25.IV. 1929 r. Nr. 16/III w sprawie przyjmowania transportów spirytusu oraz nadsyłania protokołów przyjęcia. 366. Okólnik Dyr. Państwowego Monopoli Spirytusowego z dnia 8.V. 1929 r. Nr. 17/V w sprawie wykupu aparatów kontrolno-mierniczych syst. Siemens. 367. Okólnik Dyr. Państw. Monopoli Spirytusowego z dnia 21.V. 1929 r. Nr. 18/IV w sprawie ustalenia norm zaniaków przy rozlewie spirytusu skażonego oraz odchyień mocy i miary. 368. Okólnik Dyr. Państw. Monopoli Spirytusowego z dnia 6.VI. 1929 r. Nr. 19/I w sprawie zabezpieczenia wekslowego komisowej detalicznej sprzedaży. 369. Okólnik Dyr. Państw. Monopoli spirytusowego z dnia 12.VI. 1929 r. Nr. 21/IV w sprawie zwrotu kosztów za zagubione uszczelniające materiały do skrzyń Bekkera. 370. Okólnik Dyr. Państw. Monopoli Spirytusowego z dnia 18.VII. 1929 r. Nr. 24/V w sprawie skupu szkła zwrotnego. 371. Okólnik Dyr. Państw. Monopoli Spirytusowego z dnia 18.VII. 1929 r. Nr. 25/IV w sprawie pobierania należności za brakujące materiały uszczelniające do skrzyń Bekkera. 372. Okólnik Dyr. Państw. Monopoli Spirytusowego z dnia 10.IX. 1929 r. Nr. 26/VII w sprawie nadsyłania dyspozycji kasowych na kampanję 1929/30 roku. 373. Okólnik Dyr. Państw. Monopoli Spirytusowego z dnia 5.IX. 1929 r. Nr. 27/II w sprawie udzielania zaliczek gorzelniom, które złożyły deklaracje na wypęd w kampanii 1929/30 r. spirytusu na eksport.
- Przepisy emerytalne:** 374. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 13.X. 1929 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 19.I. 1927 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13.XII. 1926 r. w sprawie zmian niektórych postanowień ustawy z dnia 11.XII. 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych.
- Przepisy o państwowej służbie cywilnej:** 375. Ruch służbowy w Ministerstwie Skarbu.
- Wiadomości nieurzędowe.**

Organizacja władz.

355.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 25 października 1929 r.

o utworzeniu urzędu opłat stemplowych w Lublinie w okręgu administracyjnym Izby Skarbowej w Lublinie.

Na zasadzie art. 4, 13 i 15 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 391) zarządzam, co następuje:

§ 1. Z zakresu działania urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych Lublin-miasto I, Lublin-miasto II i Lublin-powiat wyłącza się sprawy opłat stemplowych oraz podatku spadkowego i od darowizn i dla spraw tych tworzy się osobny Urząd Opłat Stemplowych z siedzibą w Lublinie o terytorjalnym zakresie działania, obejmującym miasto Lublin oraz powiat lubelski.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1930 r. Równocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe przepisy, sprzeczne z niniejszem rozporządzeniem.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) *Ignacy Matuszewski.*

(Monitor Polski z dnia 9 listopada 1929 roku Nr. 259, poz. 607).

Oplaty stemplowe.

356.

OKÓLNIK L. D. V. 9979/6/29.

Do Izb Skarbowych w Białymstoku, Brześciu n/Bugiem, Kielcach, Lublinie, Łodzi, Łucku, Okręgowej w Warszawie i Wilnie, do urzędów opłat stemplowych w Łodzi i Wilnie oraz do tych urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych podlegających wymienionym ośmiu Izbom Skarbowym, którym jest powierzony wymiar opłat stemplowych.

Ministerstwo Sprawiedliwości okólnikiem z dnia 29 czerwca 1929 r. Nr. 1484/I.U./29, ogłoszonym w Nr. 13 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Sprawiedliwości z roku 1929 na str. 166, a wystosowanym do sędziów grodzkich, urzędujących w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie, oznajmiło, co następuje:

„Sędziowie grodzcy, którzy na mocy § 1 art. 269 prawa o ustroju sądów powszechnych z dnia 6 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 93) sporządzają czynności, przewidziane w art. 220 ustawy notarialnej z 1866 r., mają w zakresie opłat

stemplowych stosować się do wszystkich postanowień, które w tym zakresie obowiązują notariuszów, a więc w szczególności do art. 27 i 28 ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570) oraz do §§ 48, 49, 51 — 55, 59 — 62, 64, 96 i 98 (ustęp ostatni) rozporządzenia wykonawczego do powołanej ustawy z dnia 20 listopada 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 123, poz. 713). Sędziowie grodzcy mają więc w szczególności prowadzić „wykaz wpływów na dochód Ministerstwa Skarbu” (§ 59 powołanego rozporządzenia wykonawczego).

Poświadczenie własnoręczności podpisu przez sędziego grodzkiego, pełniącego funkcje notariusza, jest wolne od opłaty stemplowej na mocy ustępu drugiego art. 158 ustawy o opłatach stemplowych”.

Warszawa, dnia 7 listopada 1929 r.

Dyrektor Departamentu:
(—) *W. Koszko.*

357.

Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych ustalona przez Ministerstwo Skarbu.

Skróty: u. o. s. — ustawa o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. (DURP. Nr. 98, poz. 570).

r. w. s. — rozporządzenie wykonawcze z dnia 20 listopada 1926 r. (DURP. Nr. 123, poz. 715).

241. (Art. 72, 90, 136). Jeżeli w myśl przepisów, obowiązujących w pewnej gminie — w szczególności na mocy przepisów, przewidzianych w art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o zaopatrywaniu ludności w wodę (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 310) lub w myśl przepisów dawniejszych, obowiązujących na mocy art. 420 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) — właściciel pewnej nieruchomości jest **obowiązany** do przyłączenia tej nieruchomości do sieci wodociągowej gminnej, to nakaz płatniczy (rachunek), którym gmina żąda uiszczenia opłaty za pobór wody z wodociągu miejskiego, nie podlega opłacie, a mianowicie w myśl zasady, wyrażonej w wykładni Nr. 6, ogłoszonej w Nr. 6 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu z r. 1927.

Pokwitowanie z uiszczenia opłaty za pobór wody, w przypadku wyżej wymienionym, jest wolne od opłaty stemplowej na mocy art. 137 (punktu 5) u. o. s.

Jeżeli natomiast w myśl przepisów, o których mowa wyżej, co do pewnej nieruchomości **nie istnieje obowiązek** przyłączenia jej do sieci wodociągowej gminnej, ale przyłączenie takie mimo to nastąpiło, to nakaz płatniczy (rachunek) podlega opłacie w wysokości 0,2% przewidzianej w art. 72 punkcie „a”, u. o. s. Pokwitowanie z uiszczenia tej opłaty — o ile nie zachodzą okoliczności wymienione w punktach: 1 lub 3 art. 137 u. o. s. — podlega opłacie w wysokości 20 gr., przewidzianej w art. 136 u. o. s.

Zasady podane w dwóch pierwszych ustępach niniejszej wykładni, stosuje się — na mocy art. 90 (ustępu drugiego) u. o. s. w związku z art. 72 u. o. s. — do opłat za korzystanie z kanalizacji gminnej, jeżeli w myśl przepisów, obowiązujących w pewnej gminie, a w szczególności w myśl art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o usuwaniu nieczystości i wód opadowych (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 311) właściciel pewnej nieruchomości jest **obowiązany** do przyłączenia tej nieruchomości do sieci kanalizacyjnej gminnej. (D. V. 10042/6/29).

242. (Art. 90, 91). Wykładnia Nr. 60, ogłoszona w Nr. 15 Dziennika Urzędowego z 1927 r. otrzymuje brzmienie następujące:

„List banku do klienta, zawierający przyrzeczenie udzielenia gwarancji pod warunkiem zapłacenia bankowi prowizji, jest ofertą, a zatem nie podlega opłacie.”

Jeżeli następnie klient wyraża pisemnie zgodę na warunki, zaproponowane mu przez bank, to przychodzi do skutku umowa o świadczeniu usług. Pismo, stwierdzające tę umowę, podlega w myśl art. 90 (punktu a) opłacie stempłowej w wysokości 0,2% od kwoty prowizji, jeżeli nie jest zwolnione od opłaty na mocy punktu 4 art. 91.

Jeżeli umowa między dłużnikiem (lub przyszłym dłużnikiem), a poręczycielem o udzielenie poręki nie została stwierdzona pisemnie (w szczególności, gdy wymieniona wyżej oferta banku została przyjęta ustnie), jak również, gdy pismo stwierdzające tę umowę jest wolne od opłaty na mocy punktu 4 art. 91 u. o. s., to opłacie w wysokości 0,2% od kwoty prowizji podlega — w myśl art. 90 (ustępu drugiego) w związku z punktem „a” art. 72 — pismo stwierdzające wykonanie umowy, t. j. bądź rachunek poręczyciela, wymieniający jego należność z tytułu prowizji, bądź pokwitowanie poręczyciela z odbioru prowizji bądź pismo dłużnika, uznające należność poręczyciela z tytułu prowizji (L. D. V. 1326/6/28).

(art. 117). Deklaracja, w której wystawca oświadcza, że odbiorca deklaracji posiada weksel blanco, podpisany przez wystawcę deklaracji (weksel, który ten ostatni podpisał jako wystawca albo jako akceptant lub indosant) oraz upoważnia odbiorcę deklaracji do wypełnienia owego weksłu blanco, jeżeliby osoba **trzecia** nie dopełniła swoich zobowiązań wobec odbiorcy, podlega opłacie stempłowej w myśl art. 117 u. o. s.

Zgodnie z tezą powyższą ustęp drugi wykładni Nr. 133, ogłoszonej w Nr. 5 Dziennika Urzędowego z 1928 r., otrzymuje brzmienie następujące:

„Jeżeli prócz powyższej deklaracji wierzyciel otrzymuje deklarację, wystawioną przez osobę, która umieściła indos na wekslu blanco, a zawierającą upoważnienie do wypełnienia tego weksłu — to ta druga deklaracja podlega opłacie stempłowej w myśl art. 117”.

Ustęp drugi wykładni Nr. 134, ogłoszonej w Nr. 5 Dziennika Urzędowego z 1928 r., otrzymuje zgodnie z tezą zasadniczą, wyżej podaną — brzmienie następujące:

„Deklaracja, złożona przez osobę, która umieściła indos na wekslu, wyżej wymienionym, a zawierająca upoważnienie do wypełnienia tego weksłu, podlega opłacie w myśl art. 117 u. o. s. (L. D. V. 1326/6/28)”.

243. (art. 154). Poświadczenie zgodności tłumaczenia z oryginałem, wydane przez notariusza, podlega opłacie w wysokości 3 zł., bez względu na rozmiary tłumaczenia (L. D. V. 10116/6/29).

Przepisy celne.

358.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 31 października 1929 r.,

w sprawie wyjaśnień, uzupełniających taryfę celną.

Na podstawie artykułów 1, ust. 2, 7 i 21 rozporządzenia Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 11 czerwca 1920 r. o taryfie celnej (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 314), oraz art. 6 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 777) zarządza się, co następuje:

§ 1. Pozycją 73 punkt 5 taryfy celnej (Dz. U. R. P. z 1925 r., Nr. 113, poz. 800) objęte są tylko płytki do wykładania ścian, wytwarzane z masy, wymienionej w nagłówku do tej pozycji, wszelkie zaś płytki, wykonane z innych materiałów, jak: porcelana, szkło i t. p., podlegają cłu według pozycji, przewidujących wyroby z tych materiałów.

§ 2. Aparaty osobno niewymienione, nie zawierające metali objętych poz. 143 taryfy celnej (Dz. U. R. P. z 1925 r., Nr. 113, poz. 800), również ich stopów, należy cłić według poz. 167, punktu 33, lit. „a” I, II, III lub IV tejże taryfy, zależnie od wagi sztuki, narówni z aparatami, zawierającymi 10% i mniej metali i stopów, objętych poz. 143.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) Ignacy Matuszewski.

(Monitor Polski Nr. 270, z dnia 23 listopada 1929 r.).

Podatki konsumcyjne.

359.

OKÓLNIK L. D. VI. 995/KT/29

Wadliwe działanie kulek hamulcowych w przyrządach kontrolnych Siemens.

Do wszystkich Izb Skarbowych — Wydział IV oraz Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego Wydział Skarbowy w Katowicach.

Okólnikiem z dnia 22.VII. r. b. L. D. VI. 840/KT/29 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 22, poz. 243) podany został sposób badania sprawności hamowniczej kulek w komorach hamulców przyrządów kontrolnych Siemens i równocześnie przesłano do kilku Izb Skarbowych komplety szablonów do sprawdzania pochyłości ścian wymienionych komór. W bieżącym jeszcze roku zamierza się zaoptować wszystkie wogóle Izby Skarbowe w skrzynki z kompletami narzędzi ślusarskich i powyższych szablonów, niezbędnych tak do sprawdzenia i naprawy komór kulkowych, jak i innych części przyrządu kontrolnego. Napraw tych (drobnych) mogliby dokonywać na miejscu niektórzy wprawni rewizorzy Izb Skarbowych po wyszkoleniu na specjalnym kursie, jaki będzie zorganizowany w przyszłości.

Nadmienia się, że wszystkie przyrządy kontrolne — nowe i naprawione, wysłane z „Techniki Gorzelniczej”, po opracowaniu w Komitecie Technicznym sposobu usunięcia ujawnionej w kampanji ubiegłej wadliwości komór kulkowych, powodującej niedoliczanie mocy spirytusu, poczynając od czerwca r. b. posiadają komory dokładne. Znaczną ilość komór tych nadesłano, na skutek zarządzenia tutejszego, osobno do naprawy, jednakże pewna część przyrządów z wadliwymi komorami kulkowymi mogła jeszcze pozostać w gorzelniach. Poleca się zarządzić, aby wszystkie przyrządy przy przygotowaniu do ruchu, względnie przy pierwszym otwarciu, były zbadane pod względem sprawności hamowniczej kulek sposobem podanym w okólniku Min. Skarbu. W gorzelniach, znajdujących się w okręgach Izb Skarbowych Lwowskiej, Krakowskiej, Wielkopolskiej i Pomorskiej, ujawnione wadliwości komór winni usunąć rewizorzy Izb, wymienieni w okólniku z dn. 22 lipca r. b. Co do pozostałych gorzelní — poleca się przedstawić wykazy przyrządów, w których zauważona będzie wskazana wyżej wadliwość; odnośnie do tych przyrządów wydane będą osobne zarządzenia.

W wypadkach ujawnienia wadliwego działania kulek hamulcowych, o ile przyrząd w roku ubiegłym niedoliczał, a wadliwość komór nie może być natychmiast usunięta, należy zarządzić baczniejszą obserwację tych przyrządów do czasu naprawienia komór.

Warszawa, dnia 7 listopada 1929 r.

Zast. Dyrektora Departamentu:

(—) *St. Widomski*
Naczelnik Wydziału.

Monopol Spirytusowy.

360.

OKÓLNIK ZEWNĘTRZNY Nr. 9/II

W sprawie zmiany opłaty rektyfikacyjnej.

Do wszystkich Izb Skarbowych, Wydziału Skarbowego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, wszystkich Urzędów Akcyz i Monopolów Państwowych i tych rektyfikacji, którym dawna umowa została prolongowana na r. 1929.

Zgodnie z § 37 umowy rektyfikacyjnej na r. 1925/26, Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego przeprowadziła rewizję stawek rektyfikacyjnych, stosownie do której zarządza wyższą opłatą na oczyszczenie spirytusu w tych rektyfikacjach samoistnych, którym Dyrekcja P. M. S. dawną umowę sprolongowała na r. 1929.

Zwyzka wynosić będzie 24,98% w porównaniu ze stawkami, obowiązującymi do dn. 31.III. 1927 r. (Okólnik Nr. 27/III).

Opłaty rektyfikacyjne, które należy stosować w rozliczeniach miesięcznych, poczynawszy od dn. 1 marca 1929 r., będą wynosiły:

Opłata rektyfikacyjna do dn. 31.III. 1927 r.	Opłata rektyfikacyjna od dn. I.III. 1929 r.
zł. 11,29	zł. 14,11
„ 10,16	„ 12,70

Równocześnie anuluje się Okólnik Nr. 21/II z dn. 13 sierpnia 1928 r.

Warszawa, dnia 11 marca 1929 r.

Dyrektor:
(—) *Kuroczycki.*

361.

OKÓLNIK ZEWNĘTRZNY Nr. 11 IV

Zmiana numeracji Państw. Wytwórni Wódek.

Do Wydziałów i Działu Inspekcyjnego D. P. M. S., Izb Skarbowych — Wydział IV, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego — Wydział Skarbowy, Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów Państwowych oraz Rektyfikacji Spirytusu i Wytwórni Wódek.

Dyrekcja P. M. S. powiadamia, że z dniem 1 kwietnia 1929 r. w obecnej numeracji niektórych Państwowych Wytwórni Wódek zajdą następujące zmiany:

P. W. W. Nr. 14 w Łodzi	otrzyma	— Nr. 3
„ Nr. 15 w Krakowie	„	— Nr. 11
„ Nr. 16 w Włocławku	„	— Nr. 12
„ Nr. 12 w Bielsku	„	— Nr. 13

Organizująca się Państwowa Wytwórnia Wódek w Białymstoku otrzyma Nr. 8.

Numeracja pozostałych P. W. W. pozostaje bez zmian.

Wymienione w niniejszym wytwórnie powiadomić winny o zmianie numeracji przydzielone do nich hurtownie państwowe i komisowe oraz sklepy detaliczne P. M. S.

Warszawa, dnia 16 marca 1929 r.

Dyrektor:
(—) Kuroczycki.

362.

OKÓLNIK ZEWNĘTRZNY Nr. 12/IV

Bonifikaty przy transportach wódki luksusowej.

Do wszystkich Izb Skarbowych, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy), Urzędów Akcyz i Monopolów, Państwowych Wytwórni i Hurtowni oraz Hurtowni Komisowych.

Wobec wypuszczenia na rynek wódki luksusowej w naczyniach 0,75 litra, Dyrekcja P. M. S. poleca wypłacać detalicznym odbiorcom i wyszynkom bonifikatę za transport, stosując stawki według okólnika Nr. 14/IV z dnia 25 czerwca 1928 roku, w wysokości, przewidzianej dla skrzyń „Orłowa”.

Okólnik niniejszy nie dotyczy Hurtowni Komisowej w Poznaniu, Agentury w Wilnie, oraz Hurtowni Prywatnych w Warszawie, Włodawie i województwach: poznańskim, pomorskim i śląskim, jako działających na podstawie osobnych umów, tudzież koncesjonariuszy detalicznych, pobierających wyroby wprost z Wytwórni (Hurt. Państw. w Lublinie) i zamieszkałych w obrębie Warszawy, Poznania, Krakowa, Lwowa, Lublina i Wilna, którym bonifikata za transport wódki luksusowej od każdej butelki pojemności 0,75 ltr. winna być wypłacana: w Warszawie 3 grosze, w Poznaniu, Krakowie, Lwowie, Lublinie i Wilnie — 2 grosze.

Warszawa, dnia 9 marca 1929 r.

Dyrektor:
(—) Kuroczycki.

363

OKÓLNIK zewnętrzny Nr. 13 II.

Do Wszystkich Gorzeln Rolniczych.

W kampanji ubiegłej 1927/28 r. szereg gorzeln rolniczych nie odpędził pewnej ilości kontyngentu zakupu spirytusu, wyznaczonej do dostawy dla Dyrekcji P. M. S., nie uprzedzając o tem Dyrekcji. Gdy wskutek tego zastosowano sankcje ustawowe i wspomniane gorzelnie zostały pozbawione kontyngentu zakupu na następną (bieżą-

ca) kampanję 1928/29 r., przedsiębiorcy tych gorzeln odwoływali się do prawomocnych orzeczeń D. P. M. S., uzasadniając swe odwołania przeważnie tem, że w międzyczasie zasadzili odpowiednie ilości ziemniaków, że są do nadchodzącej kampanji całkowicie przygotowani, oraz że pozbawienie kontyngentu zakupu stwarza dla ich gospodarstw sytuację bez wyjścia. Niektóre z tych odwołań w drodze wyjątku były uwzględnione.

W kampanji bieżącej, 1928/29, sytuacja przedstawia się podobnie: Dyrekcja P. M. S., w braku odpowiedniej ilości zgłoszeń ze strony gorzeln o niewykorzystanych ilościach kontyngentu zakupu, zmuszona była odmówić znacznej liczbie gorzeln, ubiegających się o dodatkowe, przydzielone kontyngentu. Obecnie dochodzą Dyrekcję P. M. S. wiadomości, że niektóre gorzelnie nie dopędzą pewnych ilości spirytusu kontyngentowego, rzekomo z powodu braku własnych ziemniaków. Obecnie jednak jest już zbyt późno, aby D. P. M. S. mogła przydzielić innym gorzelnom ilości spirytusu niewykorzystane a nie zgłoszone w swoim czasie, t. j. na początku kampanji.

Wobec tego i dla uniknięcia późniejszych reklamacyj, i odwołań D. P. M. S. wyjaśnia, iż rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 26 marca 1927 r. (Dz. U. Nr. 32, poz. 289) o monopolu spirytusowym **nie zabrania wypędu spirytusu z ziemniaków obcych** (nabytych) i że art. 5 tego Rozporządzenia nakłada na przedsiębiorców gorzeln **obowiązek dostarczenia** Dyrekcji P. M. S. **oznaczonej ilości spirytusu** pod rygorem art. 51 ust. 5 powołanego Rozporządzenia.

D. P. M. S. uprzedza zatem pp. przedsiębiorców gorzeln, że sankcje z cytowanego art. 51 ust. 5 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej (pozbawienie kontyngentu zakupu), zmuszona będzie stosować w najbliższej kampanji z całą bezwzględnością do tych gorzeln, co do których okaże się, że wyznaczony przez D. P. M. S. kontyngent zakupu, w obecnej kampanji, mógł być, a nie został w całości wyprodukowany.

Jednocześnie D. P. M. S. zawiadamia, iż w związku z poczynaniami Ministerstwa Skarbu i Dyrekcji P. M. S. w kierunku rozszerzenia produkcji spirytusu rolniczego, zarówno kontyngentowe, jak i eksportowe, **zamierzone jest ogólne podwyższenie zasadniczego kontyngentu zakupu**, wyznaczonego gorzelnom w m-cu lutym b. r. **na następną kampanję 1929/30.**

Podwyżki tej (około 15% zasadniczego kontyngentu) nie otrzymałyby gorzelnie, które w kampanji bieżącej 1928/29 r. nie odpędzą wyznaczonego kontyngentu zakupu nawet w razie zwolnienia ich od sankcji z art. 51 ust. 5 R. P.)—z wyjątkiem tych gorzeln, które o swem nieuruchomieniu w kamp. 1928/29 r., względnie o niemożności odpędzenia części kontyngentu zawiadomiły bezpośrednio D. P. M. S. przed 15 grudnia 1928 r., bądź też uprzedziły Dyrekcję o tej niemożności na specjalnie w tym celu dostarczonych formularzach.

Natomiast gorzelnie pozbawione kontyngentu zakupu na kamp. 1929/30 r. z powodu niedostarczenia go w poprzedniej (bieżącej) kampanji;

jako niespełniające swoich obowiązków wobec D. P. M. S., nie będą mogły w przyszłości, po przywróceniu kontyngentu, liczyć na podwyższenie tego kontyngentu ani na jakiegokolwiek ulgi i poparcie ze strony D. P. M. S.

Warszawa, dnia 30 marca 1929 r.

Dyrektor:
(--) J. Kuroczycki.

364.

OKÓLNIK zewnętrzny Nr. 15/III.

Do Izb Skarbowych — Wydział IV, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego — Wydział Skarbowy, Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów Państwowych, wszystkich rektyfikacji spirytusu (państwowych i prywatnych), oraz Państwowych Wytwórni Wódek.

Dyrekcja P. M. S. stwierdziła, iż urzędnicy Kontroli Skarbowej, nadzorujący przedsiębiorstwa odbierające spirytus, stosują różne sposoby w obliczaniu dozwolonych zaników drogowych, wskutek czego zachodzą wypadki mylnego obliczenia wysokości tych zaników.

Celem ujednostajnienia sposobu obliczania dozwolonych zaników drogowych, oraz prawidłowego ich wykazywania, w myśl rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 7 lutego 1928 r. (Dz. U. R. Nr. 60, poz. 556 § 36), Dyrekcja P. M. S. zarządza, ażeby najpierw stwierdzić, ile wynosi zanik ton w sumie ogólnej procentowo, poczem na podstawie tego wyliczenia ustalić znaki ilościowo w litrach. (Metodę wyliczania oddzielnie przy każdej pozycji ilości zaniku w litrach należy zarzuć jako błędną, powodującą różnice w obliczeniach).

I. Przykład: Wysłano w dniu 1 marca 16.536 ltr. spirytusu w beczkach, w dn. 3 marca przelano spirytusu z beczek do cysterny, w dniu 8 marca spirytus został odebrany i zlany z cystern do zbiornika. Obliczenie dozwolonego zaniku drogowego winno być dokonane w sposób następujący:

za 2 dni w drodze w beczkach $(0.04 \times 2) = 0.08\%$	
za 5 dni w drodze w cysternie $(0.01 \times 5) = 0.05\%$	
za przelew z beczek do cysterny	0.15%
za zlew z cysterny do zbiornika	0.25%

Razem 0.53%

co do ilości 16.536 ltr. wyniesie $(16.536 \times 0.53) = 87.64$, po zaokrągleniu 88 ltr. dozwolonego zaniku drogowego.

II. Przykład: Wysłano dnia 9 kwietnia 10.286 ltr. w beczkach i w tychże beczkach transport nadszedł bez przelewu do Rektyfikacji, gdzie go przyjęto dn. 15 kwietnia i zlano do zbiornika. Obliczenie zaniku dozwolonego winno być dokonane w sposób następujący:

za 6 dni w drodze w beczkach $(0.04 \times 6) = 0.24\%$	
za zlew z beczek do zbiornika	0.35%

Razem: 0.59%

co do ilości wysłanej $(10.286 \times 0.59\%)$ wyniesie 60.69 ltr., po zaokrągleniu 61 ltr. dozwolonego zaniku drogowego.

Ułamki dziesiętne powyżej 0.5 należy zaokrąglić do jednego litra, zaś poniżej 0.5 włącznie odrzucić.

Warszawa, dnia 26 kwietnia 1929 r.

Dyrektor:
(--) J. Kuroczycki.

365.

OKÓLNIK zewnętrzny Nr. 16/III.

Do wszystkich Izb Skarbowych (Wydziały IV) i Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów Państwowych.

Zgodnie z art. 10 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26.II. 1927 r. o monopolu spirytusowym (Dz. U. R. P. Nr. 32/27, poz. 289), należność za dostarczony spirytus winna Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego wypłacać producentom w ciągu 14-tu dni po przyjęciu tego spirytusu.

Dokonanie przez Dyrekcję P. M. S. rozrachunku z gorzelniami w powyższym terminie uzależnione jest przede wszystkim od terminowego przyjmowania transportów spirytusu, oraz od terminowego nadsyłania Dyrekcji P. M. S. protokołów przyjęcia, które to czynności, stosownie do § 409 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 7.II. 1928. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 556), wykonywane są przez urzędników Kontroli Skarbowej, pełniących stały dozór przy prywatnych rektyfikacjach spirytusu.

Ponieważ Kontrola Skarbowa nadsyła niekiedy protokoły przyjęcia spirytusu z kilku, a nawet kilkunastodniową zwłoką, co wywołuje z kolei zwłokę w sporządzaniu rozliczeń i przekazywaniu należności za spirytus, oraz naraża Dyrekcję P. M. S. na liczne, a niepożądane reklamacje ze strony producentów, Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego uprasza o wydanie odpowiednich zarządzeń, któreby zniewoliły urzędników Kontroli Skarbowej przy rektyfikacjach spirytusu do: 1) natychmiastowego, t. j. najpóźniej w ciągu 24 godzin odbioru transportu, 2) nadsyłania w ciągu dalszych 24 godzin protokołu przyjęcia.

Warszawa, dnia 25 kwietnia 1929 r.

Dyrektor:
(--) J. Kuroczycki.

366.

OKÓLNIK zewnętrzny Nr. 17/V.

Do Gorzelni.

Na mocy rozporządzenia p. Ministra Skarbu z dnia 19.XII. 1927 r. L. 23038/2/27 oraz okólnika Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego (zewnątrzny Nr. 5) V z dnia 12.III. 1928 roku w sprawie wykupu aparatów kontrolno - mierniczych systemu „Siemensa“, Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego podaje do wiadomości, iż termin nadsyłania przez właścicieli gorzelni odnośnych zgłoszeń przedłuża się do dnia 1 kwietnia 1930 roku, przyczem realizacja wykupu aparatów odbywać się będzie do dnia 30 czerwca 1930 roku.

Warszawa, dnia 8 maja 1929 r.

Dyrektor:

(—) J. Kuroczycki.

367.

OKÓLNIK zewnętrzny Nr. 18/IV.

Do Wszystkich Izb Skarbowych — Wydz. IV, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Wydział Skarbowy, Urzędów Akcyz i Monopolów oraz Państwowych Rektyfikacji Spirytusu i Wytwórni Wódek.

W uzupełnieniu „Przepisów Techniczno - Gospodarczych“ Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego w następujący sposób ustala normy zaników oraz odchyień mocy i miary przy rozlewie spirytusu skażonego środkiem ogólnym:

- a) zaniki przy rozlewie spirytusu skażonego środkiem ogólnym, łącznie ze stłuczką magazynową, nie mogą przekraczać 0,4% ilości nalanych i oddanych do magazynu gotowych wyrobów;
- b) odchylenia mocy nalanego denaturatu winny się mieścić w granicach $+ 0,2^{\circ}$;
- c) odchylenia miary nalanego do butelek spirytusu skażonego są dopuszczalne w rozmiarach następujących:
 - a) dla pojemności 1 ltr.—do 0,5% = 5 cm.³
 - b) dla pojemności ½ ltr.—do 0,75% = 3,75 cm.³.

W ten sposób normy zaników i odchylenia miary i mocy przy rozlewie spirytusu skażonego środkiem ogólnym są identyczne z normami ustanowionymi dla spirytusu do celów domowych i leczniczych (Przepisy Techniczno-Gospodarcze §§ 44 i 72).

Warszawa, dnia 21 maja 1929 r.

Dyrektor:

(—) J. Kuroczycki.

368.

OKÓLNIK zewnętrzny Nr. 19/I.

Do Wszystkich Izb Skarbowych, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego — Wydział Skarbowy, Urzędów Akcyz i Monopolów, Państwowych Wytwórni Wódek oraz Hurtowni P. M. S.

Według posiadanych wiadomości, akcja udzielania zezwoleń na detaliczną sprzedaż komisową wyrobów Dyrekcji P. M. S. (rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 26 stycznia 1928 r. Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 5, poz. 57) napotyka niejednokrotnie na trudności z tego powodu, że gwaranci bądź wzbraniają się wystawiać weksle in blanco, jako zabezpieczenie mającego udzielić się komisy, bądź też bardzo niechętnie godzą się na wydawanie tego rodzaju weksli, których wartość nie jest zgóry ustalona.

W celu usunięcia wspomnianych trudności i w dążeniu do rozszerzenia zbyt swych wyrobów, Dyrekcja P. M. S., powołując się na punkt j) ustęp 1-szy swego okólnika zewnętrznego z dnia 23 marca 1928 r. Nr. 7 II, niniejszym wyjaśnia, że w deklaracjach wekslowych (wzór Nr. 6) mogą podpisujący zaznaczyć, iż upoważniają Urząd Akcyz i Monopolów Państwowych do wypełnienia weksla tylko do wysokości dłużnej P. M. S. należności plus 10%, Urzędy Akcyz i Monopolów zaś powinny wydawać wystawcom i żyrantom pisemne zobowiązania, że złożone przez nich weksle zabezpieczeniowe będą ewentualnie wypełniane tylko do wysokości zadłużenia w D. P. M. S. plus 10%.

Warszawa, dnia 6 czerwca 1929 r.

Dyrektor:

(—) J. Kuroczycki.

369.

OKÓLNIK zewnętrzny Nr. 21/IV.

Do wszystkich Państwowych Wytwórni Wódek, Hurtowni Państwowych i Komisowych oraz Państwowego Sklepu Detalicznego w Gdyni.

W związku z ciągłymi zapotrzebowaniami Wytwórni na uszczelniające materacyki do skrzyń „Bekkera“ Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego niniejszem wyjaśnia, że materacyk uszczelniający stanowi część składową skrzyni „Bekkera“, wobec czego do każdej skrzyni zwrotnej winien być obowiązkowo dołączony.

Państwowe Wytwórnie Wódek, Hurtownie Państwowe i Komisowe oraz Państwowe Sklepy Detaliczne winny zwracać szczególną uwagę, aby w każdej zwracanej skrzyni bekkera znajdował się obowiązkowo materacyk uszczelniający; za każdy brakujący materacyk należy ściągnąć od dostarczającego skrzynie po zł. 1.— (jeden).

O zarządzeniu powyższem należy powiadomić odbiorców.

Zarządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 15 czerwca r. b.

Warszawa, dnia 12 czerwca 1929 r.

Dyrektor:
(—) *J. Kuroczycki.*

370.

OKÓLNIK ZEWNĘTRZNY Nr. 24/V.

Do

wszystkich Izb Skarbowych (Wydział IV), Wydziału Skarbowego Województwa Śląskiego, Urzędów Akcyz i Monopolów, Państwowych Wytwórni Wódek i Hurtowni P. M. S., Hurtowni Komisowych i Wódczanych Sklepów Detalicznych.

Dyrekcja Państwowego Monopoliu Spirytusowego, poczynawszy od dnia 1 września r. b., przystępuje do skupu butelek zwrotnych po wyrobach monopolowych za pośrednictwem swoich własnych agend, t. zn. Państwowych Hurtowni i Sklepów Detalicznych.

Ponieważ wypływający z art. 19 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dn. 26.III. 1927 r. o monopolu Spirytusowym (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 298) obowiązek koncesjonowanych miejsc sprzedaży detalicznej wyrobów wódczanych przyjmowania butelek zwrotnych po wyrobach monopolowych zawieszony został rozporządzeniem Ministra Skarbu z dn. 28.X. 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 889) do dnia 31 grudnia 1929 r., przeto dopiero od dn. 1 stycznia 1930 r. detaliści wódczani będą obowiązani przyjmować zwrotne szkło monopolowe, narazie zaś t. j. od dnia 1 września r. b. detaliści wódczani mogą skupywać pomienione szkło od konsumentów i dostarczać je agendom Państwowego Monopoliu Spirytusowego na warunkach szczegółowo omówionych w załączonej do niniejszego instrukcji (Załącznik I).

Sposób księgowania operacji skupu szkła zwrotnego przez agendy P. M. S. reguluje osobna instrukcja, dołączona do niniejszego, jako uzupełnienie Przepisów Rachunkowo-Kasowych (Załącznik II).

Warszawa, dnia 18 lipca 1929 r.

Dyrektor:
(—) *G. Bukowiński.*

Załącznik I do Okólnika Zewn. Nr. 24/IV.

INSTRUKCJA

o księgowaniu zakupionego szkła zwrotnego (używanego).

§ 1. Sposób księgowania obrotów szkła zwrotnego w Państwowych Wytwórniach Wódek i Hurtowniach, przewidziany jest w §§ 108 p. d. i 109 Przepisów Rachunkowo - Kasowych.

§ 2. Zwrotne szkło, dostarczone przez detaliistów prywatnych przyjmuje Państwowa Hurtownia na podstawie wystawionego przez dostawcę zgłoszenia — wzór Nr. 87/VII, na którym Hurtownia stwierdza odbiór przyjętego szkła zwrotnego. Zgłoszenia winny być wystawiane oddzielnie dla butelek po wyrobach monopolowych i oddzielnie dla butelek po spirytusie skażonym.

§ 3. Należność za dostarczone zwrotne szkło Hurtownia wypłacać będzie z kasy wzgl. potrącać na r-ku z należności za pobrane jednocześnie z Hurtowni wyroby monopolowe. Dostawca odbiór pieniędzy za zwrotne szkło kwituje na zgłoszeniu. W wypadku potrącenia należności za szkło zwrotne na r-ku za pobrane wyroby monopolowe należy na zgłoszeniu odnotować Nr. i datę r-ku.

§ 4. Zakupione zwrotne szkło Hurtownia zapisuje na przychód na podstawie zgłoszeń — wzór Nr. 87/VII — w księdze butelek — wzór Nr. 44 VII. W tym celu w księdze tej otwiera się dwa konta dla zwrotnych butelek po wyrobach monopolowych oraz po skażonym spirytusie. Na każdym zgłoszeniu należy odnotować pozycje przychodu księgi butelek. Księgę butelek Nr. 44 VII Państwowa Hurtownia prowadzi tylko ilościowo. W miesięcznym sprawozdaniu Hurtowni przychód butelek wykazany winien być ilościowo i wartościowo w dwóch pozycjach, a mianowicie: 1) zakupiono za gotówkę, wypłacaną z kasy, 2) zakupiono z potrąceniem należności na r-ku za wyroby monopolowe. Otrzymane butelki zwrotne ze sklepu w sprawozdaniu miesięcznym należy wykazać tylko ilościowo, wyszczególniając poszczególne faktury. W księdze butelek, wzór Nr. 44, butelki wysłane do Wytwórni spisuje się w rozchód na podstawie faktur. Butelki zdyskwalifikowane przez Wytwórnię przy przyjęciu transportów Hurtowni (§ 11 nin. instrukcji) zapisuje się do ks. butelek (dla śladu) na przychód i rozchód na podstawie wyszczególnienia na odwrotnej stronie faktury. W miesięcznym sprawozdaniu Hurtowni butelki wysłane do Wytwórni wykazane winny być (§ 10 nin. instrukcji) zgodnie z fakturami, przyczem wyszczególnić należy w sprawozdaniu poszczególne faktury. Butelki zdyskwalifikowane wykazane winny być w sprawozdaniu miesięcznym w osobnych pozycjach na przychodzie i rozchodzie, zgodnie z wyszczególnieniem na odwrotnej stronie faktury (§ 11 nin. instrukcji).

§ 5. Sklep monopolowy żadnej księgi butelek nie prowadzi, natomiast przychód codziennie po uzgodnieniu z kasą oraz rozchód na podstawie faktur zapisuje na zestawieniu, wzór Nr. 80/VII. W księdze kasowej sumy zapłacone za zakupione zwrotne butelki sklep spisuje w rozchód codziennie jedną pozycją wyszczególniając ilość zakupionego szkła. W sprawozdaniu miesięcznym, wzór Nr. 104/VIII, suma zapłacona za zwrotne szkło wykazana winna być w oddzielnej pozycji na str. 1-szej i 4-tej. Do sprawozdania miesięcznego, wzór Nr. 104/VII sklep dołączyć winien odpis zestawienia, wzór Nr. 80/VII, jako sprawozdanie miesięczne sklepu o obrotach butelek zwrotnych.

§ 6. Zakupione butelki zwrotne po wyrobach monopolowych i po spirytusie skażonym winny być przechowywane oddzielnie.

§ 7. Hurtownie i Sklepy przesyłają zakupione zwrotne szkło do macierzystej Wytwórni przy fakturach, wzór Nr. 24/VII, które wypisuje się tyłkop ilościowo oddzielnie dla butelek po wyrobach monopolowych i oddzielnie po spirytusie skażonym. Zwrotne butelki po wyrobach monopolowych i po spirytusie skażonym winny być pakowane do skrzyń wzgl. worków oddzielnie. Mieszany sposób pakowania szkła zwrotnego jest niedopuszczalny.

Z uwagi na miesięczny obrachunek Hurtownie nie powinny wysyłać do Wytwórni transportów szkła zwrotnego w czasie od 25 do końca każdego miesiąca.

§ 8. Koszty przyjęcia szkła zwrotnego oraz pakowania przewozu i frachtu kolejowego do Wytwórni, Hurtownia winna zgrupować i wyszczególnić w miesięcznym zestawieniu kasowym. Robocizna wspólna winna być podzielona na obciążającą kosztą utrzymania Hurtowni (płace robotników) i koszty zakupu zwrotnego szkła w stosunku do rzeczywistego zatrudnienia. Na podstawie tych danych Wytwórnia uskutecznia księgowanie tych wydatków na r-k „D. P. M. S.”.

§ 9. Ujawniona przy rewizji zwrotnego szkła w Hurtowni słuczka magazynowa, na podstawie specjalnego protokołu rewizji, schemat którego dołącza się spisuje się w księdze butelek, wzór Nr. 44/VII. Za wartość tych słuczek Wytwórnia obciąża po cenie nominalnej r-k „Wydatków”.

§ 10. Wytwórnia przychodzi dostarczone przez podległe jej Hurtownie i Sklepy (§§ 4 i 5 nin. instrukcji) zwrotne szkło w ilości fakturowanej, uznając r-k „Butelek” w Hurtowniach, a obciążając r-k „Butelek” w Wytwórni po cenie nominalnej: słuczki drogowe oraz zdyskwalifikowane szkło, ujawnione w przwietych transportach, Wytwórnia spisuje na r-k „Wydatków”, uznając r-k „Butelek” w Wytwórni.

§ 11. Ujawnione w transporcie zwrotnego szkła zanieczyszczone lub nienadające się do użytku zdyskwalifikowane butelki Wytwórnia wyszczególnia na odwrotnej stronie faktury (wzór Nr. 24/VII). Zdyskwalifikowane butelki winny być słuczzone w obecności Kontroli Skarbowej. Hurtownia winna na zasadzie otrzymanych pokwitowań zaprzychodować w księdze magazynowej zdyskwalifikowane szkło i jednocześnie spisać je w rozchód.

§ 12. Dostarczone przez Hurtownie zwrotne szkło do Wytwórni winno być przyjęte najpóźniej w ciągu 3-ch dni od chwili przybycia, a pokwitowanie niezwłocznie przesłane do Hurtowni.

§ 13. Państwowa Hurtownia do miesięcznych sprawozdań, wysyłanych do Wytwórni, winna dołączyć zestawienie obrotu butelek wg. wzoru Nr. 80/VII, sporządzone na podstawie księgi (wzór Nr. 44/VII). Komisowe Hurtownie, dokonywujące skupu zwrotnego szkła z własnych funduszy, nie mają obowiązku prowadzenia księgi magazynowej butelek zwrotnych.

§ 14. Na podstawie miesięcznych sprawozdań Hurtowni i Sklepów (wzór Nr. 80/VII) Wytwórnia księguje obroty zakupionego szkła zwrotnego w sposób następujący:

- a) za sumy wypłacone z kas Hurtowni i Sklepów obciąża r-k „D. P. M. S.” z wyszczególnieniem zakupionych butelek zwrotnych,
- b) za sumy potrącone przez Hurtownie na r-ku za sprzedane wyroby monopolowe (wzór Nr. 19) uznaje r-k „Dłużników i Wierzycieli” i obciąża r-k „D. P. M. S.” z wyszczególnieniem zakupionych ilości butelek zwrotnych,
- c) za zakupione butelki zwrotne obciąża r-k „Butelek” w Hurtowniach i Skleпах, i uznaje r-k „D. P. M. S.” po cenach nominalnych.

§ 15. Dostarczone przez Związek Inwalidów oraz komisowe i prywatne Hurtownie zwrotne szkło Wytwórnia przyjmuje protokularnie. Przy przyjęciu tego szkła ujawnione butelki zanieczyszczone lub zbite odrzuca się. Przyjęte szkło Wytwórnia przychodzi na podstawie protokołu przyjęcia po cenach nominalnych, obciążając r-k „Butelek w Wytwórni”, a uznając r-k „D. P. M. S.”.

Sumy wypłacone Związkowi Inwalidów oraz Komisowym i prywatnym Hurtowniom za zwrotne szkło wg. ustalonych cen zakupu, Wytwórnia spisuje na r-k „D. P. M. S.”, uznając r-k „Kasy Wytwórni”. W ten sam sposób księguje Wytwórnia ewentualny zwrot frachtu kolejowego. Koszta załadowania loco stacja załadowcza obciążają wysyłającego (komisowe i prywatne Hurtownie), zaś koszta frachtu kolejowego od stacji załadowczej do stacji przeznaczenia pokrywa Wytwórnia.

§ 16. Wytwórnia do r-ku „Butelek w Wytwórniach i Skleпах” prowadzi kontową księgę, wzór Nr. 44/VII, podzieloną na konta dla każdej Hurtowni i Sklepu. Przychodowa strona tej księgi prowadzi się na podstawie miesięcznych sprawozdań Hurtowni i Sklepów, a rozchodowa strona na podstawie faktur na wysłane do Wytwórni zwrotne szkło (wzór Nr. 24/VII).

§ 17. Wytwórnia do miesięcznego sprawozdania dołącza zestawienie obrotów na r-ku „Butelek w Hurtowniach i Skleпах” wg. wzoru Nr. 80/VII.

§ 18. Stare zapasy faktur, wzór Nr. 24/VII, nie posiadają rubryki dla butelek 0,75. Wobec konieczności zużycia tych zapasów faktur ze względów oszczędnościowych, należy faktury odpowiednio poprawiać.

Naczelnik Wydziału VII-go:
(—) Jankowski.

Załącznik II do Okólnika Zewn. Nr. 24 V.

INSTRUKCJA.

Dyrekcja Państwowego Monopoli Spirytusowego zarządza w sprawie skupu i przyjmowania butelek zwrotnych po wyrobach monopolowych, co następuje:

I. Koncesjonowane miejsca sprzedaży detalicznej wyrobów wódczanych mogą, a Państwowe Sklepy Detaliczne obowiązane są przyjmować od konsumentów próżne butelki po wyrobach monopolowych, płacąc konsumentowi za każdą butelkę:

1 litrową	9 groszy
0,75 litra	9 "
0,5 litra	6 "
0,25 litra	4 "

Szko zwrotne winno odpowiadać następującym warunkom:

- powinno posiadać oznaki, charakteryzujące jego pochodzenie monopolowe (kształt butelki, etykietę, zapach pozostały po wódce lub spirytusie, lak lub t. p.);
- nie może mieć pęknięć, szczerb lub jakichkolwiek częściowych uszkodzeń;
- nie może być zanieczyszczone naftą, terpentyną lub innymi płynami, ślad i zapach których trudno daje się usunąć, a także płynami gryzącymi lub szkodliwymi dla zdrowia ludzkiego;
- butelki po denaturacji przyjmować należy naogół na tych samych zasadach, co butelki po innych wyrobach monopolowych z tem jednak, że odprawa do ich miejsca przeznaczenia ma być uskuteczniiona w oddzielnych opakowaniach oraz z tą różnicą, że zanieczyszczenie butelek po denaturacji nie ma takiego znaczenia, jak przy butelkach po trunkach.

Dla uniknięcia jakichkolwiek nieporozumień, koncesjonowane miejsca sprzedaży i Sklepy Detaliczne P. M. S. obowiązane są na widocznym miejscu wywiesić wydrukowane warunki skupu i cen szkła zwrotnego, wg. wzoru załączonego do niniejszej instrukcji.

II. Koncesjonowane miejsca sprzedaży dostarczają zakupione szkło do tych agend Państwowego Monopoliu, w których wyroby monopolowe nabywają. Sklepy detaliczne P. M. S., znajdujące się bezpośrednio przy Hurtowni, zdają zakupione szkło zwrotne tejże Hurtowni, zaś sklepy detaliczne samodzielnie przesyłają szkło zwrotne do macierzystej Wytwórni.

III. Wytwórnie P. M. S., Hurtownie Państwowe i Komisowe przyjmują szkło zwrotne wyłącznie od koncesjonariuszów i płacą za dostarczone zwrotne butelki:

za butelkę 1 litrową	12 groszy
" 0,75 litra	12 "
" 0,5 "	8 "
" 0,25 "	6 "

loco magazyn Hurtowni względnie Wytwórni.

Warunki przyjęcia szkła zwrotnego są identyczne z warunkami wymienionymi w p. 1 niniejszej Instrukcji, przyczem odbiór szkła uskutecznić należy wyłącznie drogą oględzin poszczególnych butelek.

IV. Hurtownie Państwowe i Komisowe zakupione szkło przesyłają za uprzednim porozumieniem się do Wytwórni macierzystych, które rachunek Kasy Hurtowni Państwowych uznają:

za butelkę 1 litrową	12 groszy
" 0,75 litra	12 "
" 0,5 "	8 "
" 0,25 "	6 "

zaś Hurtowniom Komisowym wypłacają ceny powyższe z doliczeniem

do butelki 1 litr.	1 grosz,
" 0,75 "	1 "
" 0,5 "	$\frac{3}{4}$ "
" 0,25 "	$\frac{1}{2}$ "

tytułem zwrotu kosztów manipulacyjnych.

Hurtownie prywatne zakupione od koncesjonowanych miejsc sprzedaży butelki mogą dostarczać do najbliższej Wytwórni w ładunkach pełno lub półwagonowych, otrzymując ceny płacone Hurtowniom Komisowym.

V. Wytwórnie Państwowe przyjmują szkło zwrotne na warunkach identycznych z warunkami, wymienionymi w p. I niniejszej Instrukcji i zgodnie z postanowieniami „Przepisów Techniczno-Gospodarczych”. Odbiór butelek uskuteczniają Wytwórnie wyłącznie drogą oględzin poszczególnych sztuk.

Koszt przewozu butelek zwrotnych w transportach wagonowych i półwagonowych, rozpoczynając od „wagon stacja naładowcza” obciąża Wytwórnię.

Stłuczka drogowa z transportów z agend własnych P. M. S. obciąża Państwową Wytwórnię, natomiast tłuki, pochodzące z dostaw Hurtowni Komisowych i prywatnych obciążają te ostatnie.

Butelki zdyskwalifikowane przez Wytwórnię z dostaw Hurtowni i Sklepów Detalicznych Państwowych podlegają na miejscu potłuczeniu.

Hurtowniom komisowym i prywatnym przysługuje prawo zabrania zbrakowanych butelek niezwłocznie, w przeciwnym razie butelki podlegają stłuczeniu bez żadnego odszkodowania.

Koszt usunięcia butelek obciąża dostawcę.

W miarę możliwości do przesyłki butelek winny być wykorzystane skrzynie zwrotne.

Instrukcja niniejsza nie dotyczy Związku Inwalidów, z którym to Związkiem została zawarta specjalna umowa na dostawę szkła zwrotnego.

Naczelnik Wydziału V-go:
(—) Jabłoński.

371.

OKÓLNİK ZEWNĘTRZNY Nr. 25 IV.

Do

wszystkich Państwowych Wytwórni Wódek, Hurtowni Państwowych i Sklepu Detalicznego w Gdyni.

Wobec następujących się wątpliwości co do daty 15 czerwca r. b. od której obowiązują okólnik zewnętrzny Nr. 21/IV z dnia 12 czerwca r. b. Dyrekcja Państwowego Monopoliu Spirytusowego wyjaśnia:

1) Począwszy od dnia 15 czerwca r. b., Państwowe Wytwórnie Wódek, Hurtownie Państwowe i Komisowe oraz Sklep Detaliczny w Gdyni obowiązane są pobierać od dostarczającego skrzy-

nie za każdy brakujący w skrzyni „Bekkera“ materacyk uszczelniający po Zł. 1.

2) Ponieważ do dnia 15 czerwca r. b. w Hurtowniach Państwowych i Sklepie Detalicznym w Gdyni mogły się znajdować pewne ilości skrzyń „Bekkera“ bez materacyków uszczelniających, przeto właścivi Zarządzający Państwowych Hurtowni i Sklepu Detalicznego w Gdyni, chcąc uniknąć osobistej odpowiedzialności, powinni byli protokularnie stwierdzić ilość brakujących materacyków i zawiadomić Wytwórnę macierzystą.

3) Celem uwolnienia Zarządzających Hurtowni Państwowych i Sklepu Detalicznego w Gdyni od odpowiedzialności skutkiem tego przeoczenia, Dyrekcja P. M. S. poleca, natychmiast po otrzymaniu niniejszego, sporządzić przy udziale Kontroli Skarbowej odpowiednie protokoły o ilościach skrzyń „Bekkera“ z brakującymi materacykami uszczelniającymi na dzień 15 czerwca r. b. — Ilość tę nietrudno będzie ustalić jeśli od ogólnej liczby skrzyń bez materacyków w dniu sporządzenia protokołu odjąć tę ilość, za którą w czasie od 15 czerwca pobrano należność po Zł. 1.

4) Protokoły te winny być sporządzone w 2 egzemplarzach, z których jeden należy pozostawić w aktach, drugi zaś przesłać Wytwórni.

Warszawa, dnia 18 lipca 1929 r.

Dyrektor:
(—) *G. Bukowiński.*

372.

OKÓLNİK ZEZWNEĘTRZNY Nr. 26 VII.

Do
wszystkich gorzelni.

Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego przesyła w załączeniu do wypełnienia i zwrotu formularz dyspozycji kasowej na kampanję gorzelniczą 1929/30 roku.

Załączony formularz, po dokładnem wypełnieniu i opatrzeniu własnoręcznym podpisem właściciela spirytusu, oraz poświadczeniu przez odnośny Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych, należy przesłać do Dyrekcji P. M. S., Wydział VII, w Warszawie, ul. Leszno Nr. 1, najpóźniej do dnia 15 października r. b.

Dyrekcja zwraca uwagę PP Przedsiębiorców gorzelni, że w Ich interesie leży zastosowanie się do powyższego terminu, późniejsze bowiem nadesłanie dyspozycji z konieczności wywoła opóźnienie przekazów, za co Dyrekcja w żadnym razie odpowiedzialności przyjmować nie będzie.

Dyspozycja kasowa wypełniona ściśle według wskazówek umieszczonych w uwagach formularza, winna być wydana na całą kampanję. Różnorodne, odrębne dyspozycje przekazowe, nadsyłane w ciągu kampanji, nie będą uwzględniane.

Jeżeli dyspozycję podpisuje pełnomocnik przedsiębiorcy, należy jeszcze po słowach „zobowiązuję się“ dodać: „w imieniu mojego mocodawcy“, lub „moich mocodawców“.

O ile właściciele gorzelni jest kilku, należy wymienić wszystkich współwłaścicieli z imienia i nazwiska, z podaniem części, w jakiej każdy z nich uczestniczy w przedsiębiorstwie.

W końcu Dyrekcja P. M. S. zaznacza, że moc prawną posiada jedynie poświadczone przez właściwą władzę skarbową i opatrzona pieczęcią urzędową dyspozycja kasowa i tylko na przeciąg tej kampanji gorzelniczej, na którą została wydana.

W wyjątkowych wypadkach poświadczenie podpisu skutecznie mogą: rejent albo władza gminna; nie zwalnia to jednak właściciela spirytusu od obowiązku uzyskania w Urzędzie Akcyz i Monopolów poświadczenia, stwierdzającego czyją własność stanowiąc będzie spirytus wyprodukowany w kampanji 1929/30 roku.

Warszawa, dnia 10 września 1929 r.

Dyrektor:
(—) *A. Krahelski.*

KAMPANJA 1929/30 r.

DYSPOZYCJA KASOWA.

..... dnia 192 .. roku.

Gorzelnia w

Województwo Powiat

Poczta St. kolejowa

Adres telegraficzny:

Adres pod którym należy wysłać korespondencję:

a) Właściciel gorzelni

Nazwisko i imię

stosownie do przedstawionego(ych) dowodu(ów):

b) Pełnomocnik właściciela gorzelni

Nazwisko i imię

stosownie do przedstawionego aktu pełnomocnictwa z dnia roku

Nr.

Jeżeli gorzelnia jest wdzierzawiona

a) Dzierżawca gorzelni

Nazwisko i imię

stosownie do przedstawionego aktu dzierżawy z dnia roku

Nr. repertorium notariusza

b) Pełnomocnik dzierżawcy gorzelni

Nazwisko i imię

stosownie do przedstawionego aktu pełnomocnictwa z dnia roku

Nr.

Do Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego

Warszawa, ul. Leszno Nr. 1.

Gorzelnia w w osobie właściciela, dzierżawcy, pełnomocnika, przedsiębiorcy gorzelni (niepotrzebne wykreślić) (imię i nazwisko:)

prosi Dyrekcję Państwowego Monopolu Spirytusowego, aby wszystkie należności za dostarczony spirytus, na poczet przyznanego jej kontyngentu zakupu w kampanji 1929/30, były przekazywane, jak następuje:

W razie zmiany osoby właściciela dzierżawcy lub pełnomocnika, zobowiązuje(emy) się (w imieniu mo nadawc) niezwłocznie powiadomić o wszelkich zmianach Dyrekcję Państwowego Monopolu Spirytusowego, a oprócz tego właściwy Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych, przedstawiając tam równocześnie odpowiednie dowody, i uzyskać potwierdzenie tegoż urzędu na zmienionej, stosownie do nowego stanu prawnego, dyspozycji kasowej.

Podpis

UWAGA: W treści dyspozycji należy wyszczególnić przede wszystkim imię i nazwisko osoby upoważnionej do otrzymania należności za wyprodukowany przez gorzelnię w kampanji 1929/30 spirytus. Dalej należy podać sposób wypłaty, a więc jeden z niżej przytoczonych: 1) w Kasie D. P. M. S. w Warszawie; 2) Przez P. K. O., tu należy podać numer i brzmienie konta w P. K. O., jednocześnie bezwzględnie należy załączyć posiadany blankiet nadawczy P. K. O.; 3) Jeżeli przekazy mają być uskuteczniane do jakiegoś banku, należy podać dokładną nazwę i adres banku. Przykład: Do Banku Spółdzielczego, Rolniczego Sp. z ogr. odp. w Ciechanowie, ul. Nr. na rachunek p.

Dyspozycje błędne lub nieściśle wypełnione będą przez dyrekcję zwracane.

Urząd skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych w zaświadcza niniejszym zgodność powyższych danych i własnoręczność podpisu p. oraz że podpisany jest właścicielem, dzierżawcą, pełnomocnikiem przedsiębiorcy (niepotrzebne wykreślić) gorzelni w

mający prawo odbioru należności za wyprodukowany spirytus z wyżej wymienionej gorzelni stosownie do przedstawionego aktu:

Pieczęć
urzędowa

Miejscowość i data

Podpis Naczelnika Urzędu Akcyz i Monopolów:

UWAGA: D. P. M. S. prosi o zwrócenie specjalnej uwagi na ściśle wypełnienie rubryki stwierdzającej, czyją własność stanowi wyprodukowany w kampanji bieżącej spirytus (właściciela czy dzierżawcy gorzelni).

Załącznik do Okólnika Nr. 26-VII.

373.

W sprawie udzielania zaliczek gorzelniom, które złożyły deklaracje na wypęd w kamp. 1929/30 r. spirytusu na eksport.

Do wszystkich przedsiębiorców gorzelni rolniczych.

Na zasadzie reskryptu Ministerstwa Skarbu z dnia 10 b. m. L. D. VI. 2840 2 29 r., Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego udzielać będzie zaliczki na (surówkę) kontyngent zakupu, mający być wyprodukowany w kampanji 1929/30 roku.

1. Do otrzymania zaliczki uprawnieni są przedsiębiorcy (właściciele spirytusu) tych gorzelni, które przed 20.VIII. r. b. złożyły Spółce Akcyjnej „Spirytus“ deklarację na wypęd spirytusu eksportowego w kampanji 1929/30 r.

Zaliczka wynosić będzie 25 groszy za każdy litr zadeklarowany na eksport. O ile ilość zadeklarowana na eksport przekracza zasadniczy kontyngent zakupu, wyznaczony na kamp. 1929/30 roku, gorzelnia uprawniona jest do otrzymania zaliczki na część zadeklarowanej ilości, w wysokości nieprzekraczającej zasadniczego kontyngentu zakupu gorzelni.

2. Dla otrzymania zaliczki, gorzelnie odpowiadające wyżej wyszczególnionym warunkom, winny przesłać pod adresem: Dyrekcji P. M. S. Wydział VII (Warszawa, ul. Leszno Nr. 1) podanie, według załączonego wzoru, wraz z wekslem, na którym należy wypisać jedynie sumę o 10% wyższą od wysokości żądanej zaliczki, datę wystawienia weksla i podpis. Weksel winien być opatrzony żyrem odnośnej organizacji gorzelniczej. Miejszem płatności weksla jest siedziba Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego w Warszawie, Leszno Nr. 1.

UWAGA: gorzelnie znajdujące się na terenie woj. centralnych i zachodniej części woj. białostockiego winny posiadać żyro Polskiego Zrzeszenia Spirytusowego, gorzelnie woj. wschodnich i wschodniej części woj. białostockiego — Zrzeszenia Producentów Spirytusu Kresów Wschodnich gorzelnie woj. południowych — Związku Przedsiębiorców Gorzelni Rolniczych S. A. we Lwowie; gorzelnie woj. pomorskiego — Pomorskiej Spółki Okowicianej; gorzelnie woj. poznańskiego i śląskiego — Poznańskiej Spółki Okowicianej wzgl. Zachodnio Polskiego Zrzeszenia Spirytusowego.

3. Zaliczka udzielana na podstawie niniejszego okólnika jest bezprocentową.

4. Zaliczka będzie potrącona z należności monopolowych przy wypłacie rat należności za spirytus kontyngentowy, wyprodukowany w kamp. 1929/30 r., w sposób następujący:

a) gorzelniom, które otrzymały zaliczkę w wysokości nieprzekraczającej 2.500 zł., będzie ona potrącona w 2-ch częściach, poczynając od raty kwietniowej 1930 r.;

b) gorzelniom, które otrzymały zaliczki w wysokości przekraczającej 2.500 zł., będzie ona potrącana w 3-ch częściach, poczynając od raty marcowej 1930 r.

5. Jeżeli gorzelnia nie będzie uruchomiona, względnie wyprodukuje ilość kontyngentu niewystarczającą na potrącenie zaliczki w sposób przewidziany w punkcie 4), wtenczas zaliczkowana suma staje się płatną natychmiast po ukończeniu kampanji w danej gorzelnii, a D. P. M. S. liczyć będzie, tytułem kary umownej 1% miesięcznie od sumy niespłaconej, poczynając od czasu podjęcia zaliczki, aż do całkowitego jej uregulowania. Poza procentem karnym w tym wypadku D. P. M. S. liczyć będzie ew. koszty połączone z inkasem weksla. Powyższa kara umowna będzie stosowana też i do tych gorzelnii, które, pobrawszy zaliczkę, nie wypędzą w 1929/30 r. zadeklarowanej ilości spirytusu na eksport.

6. Zaliczka wypłacona będzie tylko tym producentom, którzy złożą odpowiednie podanie do dnia 31 września b. r. **oraz nadesłają dyspozycję kasową na kamp. 1920/30 r.** — Zaliczka przekazana będzie w myśl złożonej dyspozycji kasowej.

7. Wszelkie terminy obowiązują bez wezwania. Strony uznają Sądy rzeczowe właściwe w siedzibie Prokuraturji Generalnej w Warszawie, jako jedynie właściwe do rozstrzygania sporów, mogących wynikać z tytułu udzielenia zaliczek, przewidzianych niniejszym okólnikiem.

8. Na podania o zaliczkę gorzelnii, które nie odpowiadają warunkom niniejszego okólnika D. P. M. S. odpowiadać nie będzie.

Warszawa, dnia 5 września 1929 r.

Dyrektor:

(—) *A. Kraheński.*

Załącznik do okólnika zewnętrzne-
go Nr. 27 II. z dn. 5.IX. 29.

dnia . . . 1929 r.

Gorzelnia
Powiat
Województwo

Do
Dyrekcji Państwowego Monopolu
Spirytusowego
Wydział VII
w Warszawie
ul. Leszno 1

PODANIE

Załączając przy niniejszem weksle na kwotę zł., oznajmiam, że warunki udzielenia zaliczki, ustalone w okólniku Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego z dnia 5 września 1929 r. Nr. 27/II znam i akceptuję i proszę o wyasygnowanie mi zaliczki w kwocie zł. oraz o przekazanie tej kwoty, w myśl ogólnej mej dyspozycji kasowej na kampanję 1929/30 r.

Podpis właściciela gorzelnii

1 załącznik.

Podpis dzierżawcy gorzelnii
(Niepotrzebne wykreślić).

Przepisy emerytalne.

374.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

z dnia 13 października 1929 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 19 stycznia 1927 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1926 r. w sprawie zmian niektórych postanowień ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

Na zasadzie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1926 r. w sprawie zmian niektórych postanowień ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych w brzmieniu ustalonem ustawą z dnia 13 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 122, poz. 705) zarządza się co następuje:

§ 1. Ustęp pierwszy § 8 rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 19 stycznia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 72) uzupełnia się przez dodanie następujących nowych punktów:

- „17) Zarządy Związków Wojskowych Polaków od 24 marca 1917 r. do 1 lipca 1918 r.,
- 18) Naczelny Polski Komitet (Naczpol) od 21 czerwca 1917 r. do 31 stycznia 1918 r.,
- 19) Naczelna Rada Polskiej Siły Zbrojnej od 1 lutego 1918 r. do 4 marca 1918 r.,
- 20) Organizacja bojowa Polskiej Partji Socjalistycznej od 1 sierpnia 1904 r. do 1 sierpnia 1914 r.,

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wojskowych:

(—) *J. Piłsudski.*

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) *Ignacy Matuszewski.*

(Dz. U. R. P. z dn. 9 listopada 1929 r. Nr. 75, poz. 568).

Przepisy o państwowej służbie cywilnej.

375.

RUCH SŁUŻBOWY W MINISTERSTWIE SKARBU.

M i a n o w a n i:

Starszy asystent Politechniki Warszawskiej **Antoni Chromiński** — Referendarzem w VII st. sł. w Państwowym Urzędzie Kontroli Ubezpieczeń od dnia 1.VIII 1929 r.

Naczelnik Wydziału w Głównym Urzędzie Stastycznym **Wacław Fabierkiewicz** — Naczelnikiem Wydziału w Ministerstwie Skarbu w V st. st. dnia 22.VIII. 1929 r.

Przeniesieni:

Referendarz w VII st. st. w Min. Skarbu **Antoni Talko - Porzecki** — do Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego w dotychczasowym charakterze służbowym, dnia 15.VIII. 1929 roku.

Asesor w VIII. st. st. w Urzędzie Celnym w Warszawie **Włodzimierz Juszkiewicz** — do Ministerstwa Skarbu w dotychczasowym charakterze służbowym, dnia 20.VIII. 1929 r.

Kontroler w VIII st. st. w Urzędzie Celnym w Warszawie **Kazimierz Szypowski** — do Ministerstwa Skarbu w dotychczasowym charakterze służbowym, dnia 20.VIII. 1929 r.

Sekretarz w IX st. st. w Urzędzie Celnym w Warszawie **Zdzisław Szyndler** — do Ministerstwa Skarbu w dotychczasowym charakterze służbowym, dnia 20.VIII. 1929 r.

Adjunkt kancelaryjny X st. st. w Urzędzie Celnym w Warszawie **Lucjan Nemec** — do Ministerstwa Skarbu i mianowany Rejestratorem w dotychczasowym X st. st., dn. 20.VIII. 1929 r.

Praktykant I kategorii w 14 Urzędzie Skarbowym Podatków i Opłat Skarbowych w Warszawie **Czesław Foryś** — do Ministerstwa Skarbu w dotychczasowym charakterze służbowym, dnia 20.VIII. 1929 r.

Asesor w VIII st. st. w Ministerstwie Skarbu **Ryszard Chomiak** — do Urzędu Celnego w Warszawie w dotychczasowym charakterze służbowym, dnia 30.VIII. 1929 r.

Inspektor Ministerjalny w VI st. st. w Ministerstwie Skarbu **Zygmunt Oyrzanowski** — do Izby Skarbowej w Lublinie i mianowany Rewizorem Akcyzowym w dotychczasowym st. st., dnia 31 sierpnia 1929 r.

Przeniesieni na emeryturę:

Asesor w VII st. st. **Włodzimierz Grassman** z dniem 31 sierpnia 1929 r.

Zwolniony:

Praktykant I kategorii **Aleksander Bloch**, dnia 13 sierpnia b. r. z powodu powołania do pełnienia obowiązkowej służby wojskowej.

(Monitor Polski Nr. 270, z dnia 23 listopada 1929 r.).

Wiadomości nieurzędowe.

Z MINISTERSTWA SKARBU.

Na podstawie uchwał utworzonej w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 6.III. 1928 r. Komisji Kwalifikacyjnej do spraw zaopatrzenia b. skazańców politycznych, Ministerstwo Skarbu przyznało zaopatrzenie dalszym 10 b.

skazańcom politycznym, a mianowicie: B. Sławińskiemu, J. Kwiatkowskiemu, Wł. Dębcowi, E. Buchowi, J. Benertowi, S. Nowakowi, M. Laskowskiemu i T. Jędrzykowi oraz Z. Dobrzyńskiej i A. Strusikowej. W ten sposób ogólna suma wyplacona b. skazańcom politycznym tytułem zaopatrzenia ze Skarbu Państwa zwiększyła się o dalsze 1.141 zł. i stanowi obecnie 36.794 zł., ogólna zaś liczba skazańców, którym zaopatrzenie to do dnia 7 b. m. włącznie przyznano, wzrosła do 349 osób.

(Monitor Polski Nr. 258, z dnia 8 listopada 1929 r.).

W dniu 9 b. m. w sali konferencyjnej Ministerstwa Skarbu odbyło się posiedzenie Rady Finansowej. Po wysłuchaniu exposé P. Ministra Skarbu o sytuacji finansowej Państwa, Rada Finansowa przeprowadziła dyskusję, w szczególności nad sprawą oficjalnej stopy dyskontowej w Polsce, a to w związku z obniżeniem tej stopy w kilku państwach europejskich.

W dalszym ciągu obrad Rada Finansowa przystąpiła do dyskusji nad projektami Ministerstwa Skarbu nowelizacji ustaw: o podatku przemysłowym, podatku od kapitałów i rent, ujednostajnieniu terminów płatności podatku gruntowego i składek ubezpieczonych Państwowego Zakładu Ubezpieczeń wzajemnych.

(Monitor Polski Nr. 260, z dnia 12 listopada 1929 r.).

Przemówienie P. Kierownika Ministerstwa Skarbu I. Matuszewskiego.

Na posiedzeniu Rady Finansowej w dniu 9. b. m. P. Minister Matuszewski wygłosił następujące przemówienie:

„Szanowni Panowie!

Wszelka polityka ekonomiczna, czy obejmująca zagadnienie finansowe, czy budżetowe, czy skarbowe, czy złozone, jak podatkowe, gdzie wszystkie trzy wyżej wymienione zagadnienia wiążą się razem — opierać się musi na dwóch, równie niezbędnych, choć różnej wagi gatunkowej, myślach.

Jedna myśl przewodnia, koncepcja zasadnicza struktury i rozwoju polskiego życia ekonomicznego, cel, do którego się zmierza. Ta koncepcja przesądza o kierunku pracy.

Druga przesłanka, której w działaniu i decyzji, pobieranej w określonej chwili, pomijać nie można, to jest ocena sytuacji bieżącej, położenia, w którym się w danym momencie znajdujemy. Ocena ta, jeśli jest właściwa, przesądza o sposobach, jakich użyć należy, aby zbliżyć się możliwie najskuteczniej do postawionego sobie celu. Innymi słowy, ocena każdej danej sytuacji jest niezbędna do realizowania wytycznej zasadniczej w czasie i przestrzeni. Inaczej zaś, jak w czasie i przestrzeni nic się zrealizować nie da.

Nie sądzę, aby dziś, po jedenastoletnim istnieniu niepodległego organizmu gospodarczego Polski, były jeszcze zasadnicze rozbieżności w opinii co do dalekiego i wielkiego celu, jaki stoi przed nami. To, że Polska dążyć musi do ukształtowa-

nia się jako kraj rolniczo-przemysłowy o wysokiej intensyfikacji wytwórczości w jednej i drugiej gałęzi życia gospodarczego, — że winna rozwinąć możliwie szybko i możliwie szeroko wymianę wewnętrzną, dążąc równocześnie do coraz większego udziału w wymianie międzynarodowej, opartej jednak na wykorzystaniu rynku wewnętrznego, jako rynku podstawowego, — że wreszcie aparat wytwórczości naszej musi utrzymać niezależność gospodarczą, że stać się nie może dodatkiem, uzupełnieniem jakiegoś innego organizmu gospodarczego, który mógłby wówczas o naszym rozwoju rozstrzygać wedle własnej woli, — to wszystko są już prawdy powszechnie uznane.

O ile cele zasadnicze stanowią, zdaje się, już dzisiaj niezbite pewniki — o tyle stosowanie takich, czy innych środków dla ich osiągnięcia zależy od właściwej oceny sytuacji ekonomicznej w każdym okresie, w każdym roku, nieledwie w każdej godzinie. Lekarstwo, które dziś okazuje się bardzo pomocnym, jutro stać się może trucizną. To też rozważanie wszelkich spraw, związanych ze stopniowym ulepszaniem naszego życia gospodarczego, poprzedzone być musi oceną możliwie ogólną i o możliwie dalekim zasięgu tej sytuacji, jaka w danej chwili istnieje. Wedle programu dzisiejszego posiedzenia, mówić będziemy o projektach podatkowych, oddanych przez Ministerstwo Skarbu pod ocenę opinii kół gospodarczych, oraz o stopie dyskontowej naszej instytucji emisyjnej, która zachowując całkowitą swobodę decyzji, jednak zechciała tę sprawę, tak ważną, uzgodnić z Rządem. Oba te zagadnienia mogą być rozwiązywane rozmaicie, zależnie od tego, jaka jest ocena stosunków gospodarczych oraz ich prawdopodobnego rozwoju. Pragnę więc, zanim przejdziemy do dyskusji szczegółowej, podzielić się z panami retrospektywnym rzutem oka wstecz — ocenić zjawiska, jakie charakteryzują ostatnie miesiące i chwilę obecną.

Jeśli porównamy trudności gospodarcze obecnie przez Polskę przeżywane z różnymi kryzysami, przez jakie w ciągu lat dziesięciu przechodziliśmy — to dostrzec można jedno zjawisko dzisiejsze. Tempo naszego życia gospodarczego przystosowało się w sposób znacznie dokładniejszy do falowań konjunktury europejskiej, niż to miało miejsce w ciągu lat ubiegłych. Obecnie już nie gorzej i nie ciężiej, niż inne państwa, znosimy wahania kurczenia się i dźwignia okresów pomyślności. Dawniej zaś konjunktura szczęśliwa często zostawiała nas na uboczu — zła decierała napewno do wszystkich zakątków życia gospodarczego. W ciągu tych lat jedenastu zrosiliśmy się z życiem ekonomicznym Zachodu — ponieważ dźwignęliśmy się ku niemu. Jesteśmy Europejczykami nie tylko w salonowym znaczeniu tego wyrazu — ale jesteśmy Europejczykami w głębokim sensie gospodarczym. Nasza granica wschodnia jest linją, na której kończy się europejski układ stosunków ekonomicznych, poza którą rozpościera się świat, próbujący żyć wedle zasad innych. Będąc w istotnym, nie zaś geograficznym tylko znaczeniu częścią Europy — musimy przeżywać z nią jej dobrą i złą dolę, jej powodzenia i jej trudności.

Co charakteryzuje sytuację gospodarczą europejską w roku bieżącym?

Są dwa zjawiska tak całkowicie ogólne, że działanie ich odczuwa się równocześnie, choć z różnym stopniem natężenia we wszystkich państwach Europy.

Pierwszym z tych czynników jest fakt odpływu kapitału z Europy do Ameryki. Drugim — zbliżający się jakoby do zakończenia, ale niezakończony jeszcze ostateczny rozrachunek strat i długów wojennych.

Prócz tych zjawisk całkowicie ogólnych dla Europy istnieje jeszcze w szeregu państw kontynentu kryzys specjalny, wywołany nadprodukcją zbożową. Polska ze względu na swój charakter rolno-przemysłowy, z przewagą wytwórczości rolnej, ze względu na brak znaczniejszej ilości zaszczędzonych zasobów, ze względu wreszcie na drożyznę kredytu odczuwa ten ostatni kryzys bodaj najboleśniej, mimo tego, iż nosi on oczywiście — z samej natury rzeczy — charakter przemijający.

Niech mi Panowie wybaczą, że w krótkich wyrazach postaram się uwypuklić te, niewątpliwie znane Panom zjawiska.

Rok 1928 był rokiem przejściowym dla układu stosunków finansowych Europy. Od końca wojny do połowy 1928 r. zniszczona Europa odbudowywała się przy pomocy oszczędności amerykańskich, zaciągała długi na odnowienie, unowocześnienie, wzmocnienie swej wytwórczości. Do roku 1924 kredyty te wyrażały się w przywozie towarów amerykańskich do Europy, od r. 1924 — przywozem złota z Ameryki. Strumień złota nie w przenośnym, ale w dosłownym znaczeniu, płynął z zachodu Atlantyku na wschód, przyspieszając proces odbudowy, ułatwiając wywiązanie się z dawnych, wojennych zobowiązań. Zapasy złota i dewiz w bankach emisyjnych Europy, będących najczulszym wskaźnikiem zachodzących zmian — stale wzrastały. W roku 1924 zapas złota i dewiz w 11 najważniejszych bankach emisyjnych Europy wynosił 23.108 milj. zł. W roku 1927 — 32.369 milj. z., na 30 czerwca 1928 r. — 46.712 milj. zł., na 31-go grudnia 1928 r. osiąga maximum — 50.103 milj. zł., na 30-go września r. b. już tylko 48.024 milj. zł.

Ruch kapitałów zmienił kierunek. Na 30.VI 1928 r. zapas złota w Stanach Zjednoczonych wynosił 22.722 milj. zł. na 30.IX tegoż roku — 26.590 milj. zł. Liczby zapasów złota w bankach emisyjnych Europy, spadające szybko od połowy 1928 r., tłumaczą jasno wiele zjawisk późniejszych. Za odpływem złota pojsć musiało podrożenie pieniądza. Stopa dyskontowa sześciu banków emisyjnych w Europie od 1 stycznia r. b. do 1 października podniesiona została o 1 punkt, w 3 zaś — ale w tem w Bank of England — o 2 punkty. W ślad za podrożeniem pieniądza iść musiało z kolei pewne ograniczenie inwestycji, zmniejszenie wytwórczości i wreszcie niżenie spożycia.

Prócz zjawiska przerwania dopływu kapitału amerykańskiego na kontynent, co więcej, nawet lokat europejskich w Ameryce, bo i to częściowo ma miejsce — nad życiem Starego Świata ciąży niepewność, wynikająca stąd, iż po upływie lat 10-u od chwili ukończenia wojny rachunki nie tylko nie zostały jeszcze zlikwidowane — ale nie zostały nawet ostatecznie uporządkowane. Obser-

wujemy wszyscy, przez jakie koleje przechodzi t, zw. plan Younga, będący projektem wyjaśnienia i podsumowania wzajemnych należności. Konferencja haska, rozpoczęta w sierpniu, nie jest zakończona po dziś dzień i niewiadomo, ile czasu upłynie, zanim zostanie ostatecznie zamknięta, ani nikt nie potrafi dziś powiedzieć, jakie będą ostateczne wyniki jej pracy. Co to oznacza? Oznacza to, iż hipoteki wszystkich państw, które brały udział w wojnie, obciążone są niewiadomymi zapisami hipotecznymi. Na rachunkach „winien” i „ma” stoją szeregi liczb, sięgające astronomicznych wielkości i niesposób dziś jeszcze odpowiedzieć, które z nich i jaką będą miały wartość rzeczywistą. Olbrzymie, pokolenia obciążające ciężary są tu w grze, splecione w zawiły węzeł zniszczeń i długów, wzajemnych pretensyj i roszczeń, zobowiązań, których się nie chce dotrzymać, takich, których dotrzymać nie można, i takich wrzście, które mogą być dotrzymane wówczas tylko kiedy zrównoważą się w poszczególnych państwach cyfry długów i odszkodowań, długów i kredytów, kredytów i odszkodowań. Cały ten spleciony kłęb niewiadomego waży martwym ciężarem nieprzewalczonej jeszcze przeszłości nad przyszłością, nad teraźniejszością. Dla każdego jest rzeczą jasną, iż tam, gdzie hipoteki nie są wyraźne, gdy wiszą na nich sumy niepewne, tam kalkulacja jest wątpliwa, tam o kredyt trudno. A taka jest dziś jeszcze sytuacja Europy. Miejmy nadzieję, że przejściowa. Miejmy nadzieję, że zbliża się ku szczęśliwemu końcowi drogą wzajemnych ofiar.

Oto zarys całości obrazu. Europa, która w ciągu lat kilku prowadziła odbudowę przy pomocy Nowego Świata—zostawiona jest dzisiaj prawie całkowicie własnym swoim siłom. Jednocześnie żyje wciąż jeszcze w stanie wewnętrznej niepewności, nie wiedząc, kto komu ile jest winien, kto komu ile ma płacić. Nietylko sama musi budować, ale i sama tworzyć sobie własne kapitały obrotowe — bo nietylko spekulacja — lecz przedewszystkiem olbrzymi rozpęd inwestycyjny Stanów Zjednoczonych ssie z jej zbiedzonych kas bieżącą gotówkę na własne potrzeby. Mówimy — i słusznie — o drożyznie pieniądza w Polsce, ale New York płacić potrafił za pieniądz dzienny w dniu 26 marca 1924 r. — 20 proc., w dniu 26 kwietnia 1926, — 16 proc., w dniu 8 maja — 14 proc. Obecnie po krachu giełdowym, spowodowanym, między innymi, niewątpliwie restrykcyjną polityką kredytową Banków Federalnych, stoi na 5—6 proc. Wtych warunkach szczęśliwymi stają się te kraje, jak Francja, — w których ilość kapitałów obrotowych w stosunku do kapitałów zainwestowanych była bardzo wielka. Banque de France jest jedyną bodaj wielką instytucją emisyjną w Europie, która nie podniosła stopy dyskontowej. Natomiast kraje takie, jak Polska, — gdzie zaniedbanie gospodarki państwowej zaborców woła z każdego kąta, — te kraje boleśnie odczuć muszą zwolnienie tempa odbudowy. Polska przecież w momentach cięższych i trudniejszych umiała się zdobyć na to, aby odrzucić ofiarowywaną nawet pomoc, wtedy, kiedy śladem tej pomocy iść miała polityczna kuratela — i bardziej, niż jakikolwiek inny kraj w Europie przywykła wierzyć w konieczność, co więcej, wy-

kazywać możność dźwignienia się o własnych siłach. I nietylko o własnych siłach — lecz często — kroć wbrew wysiłkom cudzym. To też zmiana układu stosunków finansowych świata, o której mówiłem, zastaje nas uzbrojonych w hart i doświadczenie.

Przeгляд gospodarki naszej w okresie ostatnich miesięcy zdaje się potwierdzać tę wiarę i zaufanie. Umiejętność przystosowania się do zmieniających warunków, odporność w momencie kryzysu — to jest najlepszy sprawdzian zdrowia społecznego.

Odpowiednia reakcja na zmianę konjunktury nastąpiła, zdaje się, w całym organizmie gospodarczym.

Stanowisko Rządu było tu zupełnie wyraźne. Wobec zjawisk, o których mówiłem, rozumowanie nasze było proste. Nie można utrzymywać poprzedniego tempa inwestycji w Polsce, skoro skurczyły się wogóle możliwości inwestycyjne w Europie. Stąd wynikły skreślenia w uchwalonym już na rok 1929/30 budżecie.

Nie można w drodze kredytów z pieniędzy podatkowych pchać inwestycji prywatnych, czy samorządowych — skoro kurczy się inwestycje państwowe. Stąd ograniczenie akcji kredytowej Banków Państwowych do tych rozmiarów, na jakie pozwala im normalny proces kapitalizacji.

Nie można było dalej prowadzić polityki sztucznie taniego pieniądza — skoro pieniądz ten rozpoczął drożeć wszędzie. Stąd wynikło uzgodnione z Ministerstwem Skarbu podniesienie przez Bank Polski stopy dyskontowej w połowie kwietnia.

Należało w okresie specjalnego głodu na kapitały obrotowe, uczynić te zarządzenia, leżące w możliwościach Rządu, które sprzyjałyby wzrostowi kapitałów, przeznaczonych dla operacji kredytowych. Stąd zarządzenie, znoszące 10% dodatku do podatku od kapitałów i rent i opracowanie projektu zawieszenia tego podatku.

Wreszcie dla złagodzenia kryzysu rolnego został przedsięwzięty szereg zarządzeń natury bądź czasowej, bądź zasadniczej. Do zarządzeń o charakterze stałym należy ochrona celna produkcji rolnej, oraz wolny wywóz zbóż. Do zarządzeń o charakterze czasowym — zwrot ceł przy wywozie zbóż, pewne ulgi podatkowe, które zarządzone, oraz bardzo poważne powiększenie kredytów rolnych przez Bank Polski, kosztem uszczuplenia kredytów przemysłowych, gdyż całokształt sytuacji gospodarczej nie pozwolił na ogólne pdonoszenie portfeli.

Zarządzenia te dotychczas nie wyrównały rozpiętości między cenami zbóż i produktów przemysłowych, jednak poprawa ta niewątpliwie powoli, lecz stale zarysowywać się będzie.

Wszystkie zarządzenia nie dałyby skutku, gdyby tylko Rząd przystosowywał się do zmienionego układu stosunków gospodarczych. Żaden rząd na świecie nie może stworzyć nic innego prócz takich, czy innych warunków pracy. Te ramy ogólne musi wypełnić wysiłek społeczeństwa. I tu stwierdzić należy z głęboką radością, że społeczeństwo umie borykać się z przeciwnościami. Nie ulega ono już dzisiaj chorobie powszechnej niewiary we własne siły. A ta właśnie choro-

ba sprowadziła już w czasie niepodległego życia największe chyba spustoszenie.

Jakie są tedy rezultaty przystosowywania się Polski do nowych i trudniejszych warunków pracy?

Popatrzmy na stan Banku Polskiego. Jest on bowiem niewątpliwie najmiarodajniejszym wyrazem sytuacji finansowej kraju. Cóż widzimy? Zapas walut i złota, który na dzień 1.I. 1929 r. wynosił 1.148.702 tys. zł., na dzień 1.V. 1929 r. — 1.106.781 tys. zł., obecnie na dzień 31.X. wynosi 1.096.650 tys. zł. Jeśli porównamy obecny stan zapasów złota i dewiz w Banku Polskim ze stanem najwyższym, który istniał w dn. 10 stycznia 1929 r., to widzimy, iż ogólny ubytek złota i dewiz od maximum po dzień 1.X. 1929 wynosi 123.909 tys. zł. Jeśli zważyć, że w okresie od 1.I. 1929 do dnia 1.X. 1929 Bank Angielski stracił 23 milj. funtów złota, Reichsbank 337 milj. marek zł. pokrycia dewizowo - złotowego, a Bank Polski w tym samym czasie tylko 60 milj. zł., to uznać trzeba, że odporność naszego organizmu gospodarczego jest znaczna. W miarę, jak wzrosło nasze własne zaufanie w swoje siły, wzrosło i zaufanie obcych. Mimo odpływu kapitału ze starego ładu do Ameryki — kapitały z Polski nie ubywały.

Drugim objawem, wskazującym na prężność organizmu gospodarczego Polski, jest układ wzajemny wywozu i przywozu. Od lipca mamy bilans handlowy aktywny. Czynność bilansu handlowego jest czynnikiem pierwszorzędno znaczenia dla rozwoju naszych stosunków pieniężnych. Ale zjawiskiem bardziej istotnym, niż dodatnie saldo, jest sposób, w jaki zostało ono osiągnięte. Wzrost wywozu, to jest cecha charakterystyczna pracy i odporności naszego aparatu produkcji. Drugim zjawiskiem znamionem jest powszechność tego wzrostu, który objął zarówno wyroby gotowe, jak i surowce, zarówno plody rolne, jak i wytwórczość przemysłową. Przeciętna wywozu w kwartale lipiec — wrzesień wynosiła w roku zeszłym 200.733 tys. zł. miesięcznie — w roku bieżącym 273.063 tys. zł. miesięcznie. W tym wywóz surowców i półfabrykatów wynosił przeciętnie w roku zeszłym 113.377 tys. zł., w roku bieżącym 124.263 tys. zł. Wyrobów gotowych w roku zeszłym 33.014 tys. zł., w roku bieżącym 51.852 tys. zł. Artykułów spożywczych w porównywanym kwartale wywieziono przeciętnie miesięcznie za 34.538 tys. zł., w roku bieżącym za 71.741 tys. zł. Zwierząt żywych przeciętnie w roku ub. za 19.797 tys. zł., w roku bieżącym za 25.182 tys. zł. Przeciętny import za te same miesiące wynosił w roku zeszłym 273.251 tys. zł. miesięcznie, obecnie 243.810 tys. zł. miesięcznie.

Nie należy ulegać złudzeniu, że czynne saldo bilansu handlowego da się utrzymać stale w ciągu długiego szeregu miesięcy. Ale jeśli bez spadku wywozu saldo oscylować będzie przez dłuższy czas około punktu 0 — co jest dość prawdopodobne — to wystarczy. Więcej jest bowiem warta równowaga bez kurczenia obrotu, niż saldo czynne przy zahamowaniu wytwórczości i spożycia.

Zjawisko to jest szczególnie jaskrawe, zwłaszcza, jeśli porównamy obecną poprawę bilansu handlowego z tą poprawą, jaka miała miejsce w końcu roku 1925 i 1926. Wówczas przede wszystkim zmniejszył się przywóz. Społeczeństwo przed trudnościami broniło się biernie, wciągając się, jak ślimak do skorupy, kurcząc się samo i kurcząc swe potrzeby. Przeciętna wartość przywozu w miesiącach czynnego bilansu handlowego lat 1925 i 1926 i za 3 miesiące 1927 r. wynosiła miesięcznie złotych dzisiejszych 136.369 tys. zł., wywozu 192.339 tys. zł. Dzisiaj cyfry te wynoszą odpowiednio 246.810 tys. zł. i 273.063 tys. zł. Wzrost w przywozie równa się 81,1%, w wywozie — 42,0%, w obrocie 58,2%. Dziś społeczeństwo walczy z trudnościami czynnie. Umie wytwarzać i to wytwarzać tak, że zdolne jest sprzedać produkt swej pracy po cenach konkurencyjnych, bez premji, jaką w roku 1925 i w pierwszej połowie 1926 r. dawał wywozowi spadek waluty. Bez zastrzyków tego trującego lekarstwa Polska rozszerzyła pojemność swoich rynków zewnętrznych. Wartość tego faktu jest tem większa, że ciasnota pieniężna w Europie całej wywołać musiała zmniejszenie spożycia i utrudniła przez to walkę o rynek. Wydajność pracy naszej i jej organizacja uczynić musiała przez trzy ostatnie lata istotne postępy, aby dać ten wynik.

Trzecim wreszcie dowodem umiejętności przewycięzania trudności jest wzmocnienie procesu kapitalizacji, ściślej może powiedziawszy, wzmocnienie narastania kapitałów obrotowych, tego, co popularnie nazywamy oszczędnościami. Przyrost nprz. wkładów oszczędnościowych w P. K. O., który w ciągu 8-miu miesięcy r. 1928 stanowił 17,8 milj. zł. — wynosił w tym samym okresie r. 1929 — 25,3 milj. zł. (suma wkładów tych wynosi obecnie 129 milj. zł.). Przeciętnie miesięcznie przyrastały wkłady oszczędnościowe w P. K. O. w r. 1928 o 2,2 milj. zł., w roku bieżącym o 3,2 milj. zł. Podobny objaw widzimy w komunalnych kasach oszczędności.

Oto najogólniejszy zarys okresu, który przeżyliśmy i przeżywamy, oraz przystosowania się Polski do warunków ogólnego kryzysu.

Dnie ostatnie przynoszą pewne perspektywy zmiany w dotychczasowym biegu rzeczy. Horyzont jakgdyby zaczynał się wypogadzać na niektórych odcinkach. Rynek pieniężny na całym świecie, w Europie zaś szczególnie, doznał pewnego odprężenia. Likwidacja rozrachunków wojennych, wynikłych z wielkiej wojny, powoli, ale jednak postępuje naprzód. Nic nie wyjaśniło się jeszcze zupełnie i ostatecznie — jednak pewien powiew optymizmu przepłynął ostatnio nad Europą.

Przystępując w takim momencie do rozwiązania pewnych sposobów naprawy życia gospodarczego, sędzę, iż rzadzić się musimy spokojną ostrożnością. Zdaje się, że największe zakłębienie linii kryzysowej bodaj już jest poza nami. Ale niewiadomo, jak szybko iść będzie poprawa. Nie można być całkowicie pewnym, że nastąpiła ona wogóle, nie wolno więc tembardziej liczyć, że będzie szybka, dyskontować ją zgóry. To też Rząd zasadniczo nie zmienia swojej taktyki finansowej,

zarysowanej Panom uprzednio. Restrykcje budżetowe w dziedzinie inwestycji pozostają nadal w mocy. Sądzę, że i życie gospodarcze wykaże w tej dziedzinie niezbędną wstrzeźliwość. Odbudowa i zwiększenie kapitałów obrotowych wciąż jeszcze stanowi zagadnienie pilniejsze, niż rozbudowa kapitałów zakładowych, czy zwłaszcza forsowanie spożycia. Zasada zaciskania pasa nie przestała jeszcze być aktualna.

Z ciężkiego okresu powszechnego kryzysu wychodzimy ręką obecną. Ani waluta, ani równowaga budżetowa, ani stan zatrudnienia, te trzy najważniejsze bodaj wskaźniki położenia gospodarczego, nie wykazują najmniejszego wstrząsu. Przeciwnie — raczej twierdzićby można, że dzięki umiejętnemu przeciwstawieniu się warunkom, trudności przeżyte i przeżywane dały pewne rezultaty dodatnie: stosunek kapitałów obrotowych do zakładowych niewątpliwie się poprawił w ciągu r. 1929, rynek pieniężny w znacznej mierze został upłynniony, waula okrzepła, równowaga budżetowa, mimo podniesienia uposażeń urzędniczych w r. 1929 o 100 milionów w stosunku do roku 1928 — jest nadal zupełna i zachowywana bez wysiłku.

Jeśli zatem potrafimy nadal zachować potrzebny umiar w posunięciach gospodarczych — są wszelkie szanse po temu, że gdy okres złej konjunktury pozostanie poza nami, przystąpimy do dalszej rozbudowy naszej wytwórczości i wymiany, wzmocnienia, nie zaś osłabienia przez dni próby.

Dążeniem do tego niezbędnego umiaru nacechowane są właśnie wszystkie projekty skarbowe i finansowe, jakie mam zaszczyt przedłożyć Panom, celem zasięgnięcia światłego ich zdania.

(„Monitor Polski“ z dnia 13 listopada 1929 r. Nr. 261).

Z MINISTERSTWA SKARBU.

Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) stwierdziła, że osoby prywatne lub pewne stowarzyszenia (jak np. Związek Wierzyteli w Katowicach, ul. Marjańska 7) zwracają się do posiadaczy przedwojennych polis ubezpieczeniowych, wydanych przez niemieckie zakłady ubezpieczeń, opiewających na dawne marki niemieckie, z wezwaniem do zgłaszania u nich pretensyj do niemieckich zakładów ubezpieczeń, przyrzekając im wzamian za pewne opłaty pośrednictwo w dochodzeniu pretensyj. Wobec powyższego Ministerstwo podaje do wiadomości, że po wejściu w życie zawartego z Rządem Niemieckim układu w przedmiocie waloryzacji i likwidacji zobowiązań niemieckich zakładów ubezpieczeń wobec obywateli polskich z tytułu umów ubezpieczenia, ubezpieczeni będą mogli dochodzić swych pretensyj do niemieckich zakładów ubezpieczeń za pośrednictwem Ministerstwa Skarbu (Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń). Zawarty z Rządem Niemieckim układ nie wszedł jednak jeszcze w życie, zgłaszanie więc do Ministerstwa pretensyj jest przedwczesne. W tych warunkach Ministerstwo uważa zgłaszanie pre-

tensyj do osób prywatnych za niecelowe i narażające ubezpieczonych tylko na niepotrzebne koszty. Zarazem Ministerstwo zawiadamia, że nie upoważniło i na przyszłość nie zamierza upoważniać osób lub zrzeszeń prywatnych do przyjmowania zgłoszeń pretensyj obywateli polskich do niemieckich zakładów ubezpieczeń w imieniu władz polskich.

(Monitor Polski Nr. 262, z dnia 14 listopada 1929 r.).

W dniu 21 b. m. o godz. 10-ej rano w wielkiej sali konferencyjnej Ministerstwa Skarbu rozpoczęły się obrady Państwowej Rady Spirytusowej. Obrady otworzył w imieniu P. Ministra Skarbu p. Podsekretarz Stanu Stefan Starzyński przemówieniem, w którym nakreślił cel obrad. Głównym zadaniem obrad winno być omówienie sprawy cen monopclowych. P. Minister Skarbu skłonny byłby w tej sprawie uwzględnić niekorzystną konjunkturę dla gorzelnictwa rolniczego i w tym celu gotów jest wnieść na Radę Ministrów wniosek o odpowiednie podniesienie cen nabycia spirytusu w stosunku do ceny, wyprowadzonej przez dyrekcję P. M. S. na podstawie obowiązujących przepisów, z tem wszakże, iż w przyszłych latach lepszej konjunktury, podwyżka ta została by przy ustalaniu cen skompensowana. W toku rozpoczynających się obrad, Rada Spirytusowa winna nadto rozpatrzyć preliminarz budżetowy D. P. M. S. na rok 1930/31.

Następnie Rada Spirytusowa, obradując pod przewodnictwem dyrektora departamentu akcyz i monopclów p. Juliana Kulskiego, w obecności dyrektora Państwowego Monopclu Spirytusowego, p. inż. Antoniego Krahelskiego, wybrała dwie komisje: jedną do zbadania propozycji D. P. M. S. w sprawie ustalenia przeciętnej ceny nabycia surowki rolniczej i drugą — do rozpatrzenia budżetu D. P. M. S. na rok 1930/31. W dalszym ciągu pierwszego posiedzenia plenarnego Rada Spirytusowa przyjęła do wiadomości bez zastrzeżeń sprawozdanie D. P. M. S. za rok 1928/29 oraz rozpatrzyła punkt porządku dziennego, dotyczący sprawy udzielenia pozwoleń na uruchomienie nowych gorzeln rolniczych.

Na drugim plenarnym posiedzeniu, odbytem tegoż dnia, uchwalono jednomyślnie, co następuje:

1) Ilość spirytusu, jaką winna zakupić dyrekcja P. M. S. z produkcji krajowej z kampanji 1930/31, ustalono na 640 tys. hk. 100", w tem 480 tys. hk. na cele konsumcyjne, 160 tys. na cele nie konsumcyjne.

2) Ustalono wysokość kwoty, jaką dyrekcja P. M. S. wypłacać będzie od każdego hektrolitra 100"-go spirytusu dostarczonego na kontyngent zakupu kampanji 1929/30, na cele kontroli technicznej i pomocy naukowej na 1 zł. 12 gr.; jednocześnie Rada Spirytusowa wyraziła podziękowanie czynnikom miarodajnym za wprowadzenie kontroli technicznej i pomocy naukowej, która już obecnie wykazuje dobre rezultaty.

3) Przyjęto bez zmian projekt podziału D. P. M. S. ogólnego prawa odpędu w liczbie miliona

hektrolitrów na poszczególne województwa na trzechlecie 1930, 1931, 1932, 1933.

4) Uznano preliminowany dochód Polskiego Monopolu Spirytusowego na rok 1930/31 za oparty na realnych zasadach.

5) Ogólną ilość gorzelnii, mogących powstać w następnym trzechleciu, ustalono zgodnie z wnioskiem D. P. M. S., na 110.

6) Przyjęto zaprojektowaną przez D. P. M. S. podstawową cenę nabycia spirytusu surowego na kampanję 1929/30, z nieznacznymi zmianami w poszczególnych składnikach.

7) Wreszcie Rada Spirytusowa uchwaliła procić P. Ministra, aby uwzględnił wyjątkowo niekorzystną tegoroczną konjunkturę w rolnictwie przez wystąpienie na Radzie Ministrów z wnioskiem o ustalenie ceny podstawowej nabycia spirytusu surowego powyżej cen wypadających z kalkulacji kosztów własnych na podstawie obowiązującego rozporządzenia.

(Monitor Polski Nr. 270, z dnia 23 listopada 1929 r.).

Komunikat Nr. 48.

Kasy Pogrzebowej Pracowników Skarbowych.

Z powodu śmierci członków Kasy: ś. p. Janny Myszkowskiej w dniu 14 września 1929 r. i Marji Karskiej w dniu 7 listopada 1929 r. Kasa wypłaciła zapomogę w kwocie 1.200 zł. tysiąca dwustu złotych, wobec czego należy się od każdego udziału po 2 zł.

Zawiadamiając o powyższem Zarząd Kasy prosi o wpłacenie należnych kwot do P. K. O. na konto czekowe Kasy 3.477 (trzy tysiące czterysta siedemdziesiąt siedem).

